

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I. సంపుటము ౧

చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ జూలై నెల 29 వ తేది బుధవారము.

No. 103

సంచిక ౧౦౩

శ్రీరామ దాసు చరిత్రము

ఇహ్లాది కొండపల్లెయనెడి గ్రామమునందు జన్మించి ధర్మగిరియందు కైంకర్యము చేసిన గోపన్న యను పేరుగల రామ దాసుగారి జైభవమును వెలుపుచున్నది. ఇతను నిన్నూగి బ్రాహ్మణుడు, శ్రీరామభక్తుడు. ఇంను భద్రాచలమహాశక్త్యమును గోపన్నకు కట్టరుదాసు రామదాసుగారి నుపదేశించుటయు శ్రీరామలవారి యనుగ్రహమువలన భద్రాచలమున తానీడు తహశీల్ పని నిర్వహించుటయు, తహశీల్ పనిలో తాను సర్కారుపైకమును వసూలుచేసి శ్రీరామచంద్రుని ప్రాకారముంటపములు నిర్మించుటయు, బ్రాహ్మణసంతర్పణచేయుటయు, మొదలుగాగల విషయములుగలవు. ఇట్లు తానీడువైకమును అడిగినప్పుడు లేదనగా వారు చెప్పసాలయం దుంచెడి. అందు పడరానికష్టములనుభవించి తుదకు శ్రీరామనిధ్యానించుచు ప్రాణమును త్యజించుటకు నిశ్చయించెడి. శ్రీరామలక్ష్మణులు ఆరులక్షలవరహాలు తానీడుకు ఆరాత్రి తీసుకొనివచ్చి ఇచ్చి రక్షింపుచు కొని, శ్రీరామదాసుగారి కిచ్చించి అంత్యధానమైరి, తానీడు ప్రాతఃకాలమున వైకమునుజూచి సంతసించి శ్రీరామదాసువారిని పిలువనంపి అరులక్షలవరహాలను వారికే యిచ్చించి భద్రగిరియందు శ్రీరామలవారికి కైంకర్యమును జేయమని ప్రార్థించి సమీపమున నుండగ్రామములను కూడా శ్రీరామలవారికి మోక్షముగా నొసంగెను. తానీడుతుదకగా నుండిన భగవత్కీర్తనాత్ముడునల్ల లభ్యమగుచుండే రామదాసు వారిని తమిళపునుని అనేకవిధములుగా ప్రార్థించెను. శ్రీరామదాసుగారు భద్రగిరియందు శ్రీరామలకు ౭వూరిపునుల కైంకర్యములను జేసి వారు పంపిన దివ్యవిమానము నాలోపించి, పునరావృత్తిరహితమైన మోక్షసామ్రాజ్యపదవిని పొందెరి. ఇందు భగవద్భాగవతులందరుచూచి ఆనందించుటకై భద్రగిరియందు ప్రస్తుతిముందు ఆలయమును, అందలి సీతా రామ లక్ష్మణుల ప్రతిమయు, రామదాసువారు కట్టినవద్ద పొందిన సప్తదేశమును, రామదాసునకు తానీడు తహశీల్ పని యిచ్చుటయు, రామదాసును భటులు తానీడుకడకు కట్టితెచ్చుటయు, శ్రీరామ లక్ష్మణులు తానీడుకు ప్రత్యేకమై ఆరులక్షలు తెచ్చియిచ్చుటయు, శ్రీరామలక్ష్మణులు తానీడుజేషధారులై రక్షింపు రామదాసునకు యిచ్చుటయు, రామదాసువారు ఆరులక్షలవరహాలను శ్రీరామలవారికి యిచ్చించి కైంకర్యముచేయుటయు మొదలుగాగల అతి సుందరమైన ౩ పటములును జేర్చబడి మేల్లెనకాలికో వైందు చేయబడియున్నది. దీనికల రు. 0-12-0

వలయువారు:— ఆర్. పెంకటేశ్వర్ ఆన్డ్ కంపెని, గ్రాస్, మద్రాస్.

ఓటో మోహిని

“ఓటో, ఓటో” అని ముందు పేరుకెట్టుకొని పనిచేయు అల్లెరులు ౭వూలుకలవి. మా ఓటో మోహిని యన అల్లెరు మొట్టమొదట బయలుదేరి ప్రఖ్యాతిని గడించినతరువాత పులినిజూచి నక్క వానికెట్టుకొనికట్టు ఈమట్ట అల్లెరులు బయలుదేరి బజారును పొన చేయుచున్నవి. కాబట్టి ఓటో అను పేరు ముందుకెట్టుకొనినంత మాత్రాన అనుత్తరము గొని మోసపోకుడు. ఓటోమోహిని మాత్రమే చూచికొనుటవలన మీసామ్య వృక్షకాదు ఓటోమోహినియొక్క విశేషము లివి.

- (1) ఓటో మోహిని :—౭వూల సారి ౭టలమీద రామకొని:తిరువార నాలుగు లోబులకకు వాసనపోదు. పోవునని నుజువుచేసినవానికి 100 రూపులు ౭వూరుతి యిచ్చెదము.
(2) ఓటోమోహినిని గారుకొనిన లోదనే చుట్టుప్రక్క యందయు ఘుమఘుమ మువానతో నిండియుండును ౭వూ పుష్పగ్యాక కనుభక్తులందున్నట్లుండును.
(3) ఓటోమోహినికి ఆ నేకమంది మహాగాజులు, రాజులు, జమిందారులు, శ్రీమంతులు, వక్త్రు సాధారణులు సయితిము అనుగనిజే సంకలకొని యెగ్గతాపత్రముల నిచ్చియున్నారు.
(4) మైసూరు ప్రదర్శనములోను, ఇతరచోటలలోను బంగారు పతకములు దాని ప్రాకృత్యమునకయి బసంగెరి.
(5) ఓటోమోహినివారు ఈ అల్లెరు వాగుగలేదని గజుభ చేసినవారికి 100 రూపుల యిచ్చెదమని ఘంటాపదముగ జెప్ప సాహసించుచున్నారని పోలిక అల్లెరులను సృష్టించి మోసముచేయువారు నోరు మెదల్చలేకయున్నారు. ఈయిట్లు ప్రతిదినము వందలవందలు ఎగిరిపోవుచున్నవి. ఏవెండ్లిండ్లలోను ఇవే. ఏ నాటకములలోను ఇవే. ఎచ్చటను ఇవే. 1/2 జెన్న గ్లాసు ప్రాపగుల బుడ్డి 1-కి 2-0-0. 1-1/2 డ్రాం. బుడ్డి 0-12-0. ఓటోమోహిని సెంటెండుకార్డు డజన్ 1-కి 0-12-0

(ఈకార్డు 12 తక్కువగా పంపబడవు.)

అన్ని చోటులలోను ఏవెంట్లు కావలయును. వర్తకులకు స్పెషలుకెట్టు యివ్వబడును. పోలు ఏవెంట్లు:—మా భగవాన్ దాస్ చున్నీలాలు అందు కంపెని, 177 చైనాబజారు రోడ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము. సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే తలనెప్పుల మాన్పును. వాయుపుష్పాల్ల బాష్పము పార్శ్వపునెప్పుల ఖారదోలును. పోట్లపొగ్గల వనమూలికలచే హిందూదేశమంగు తయారుచేయబడు మంచిమందు. సువాసనగలిగియుండును. దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నాడు. పండ్లభావచితి చూచికొనిన మోక్షము గలుగును.

చిరునామా:—ఆంధ్రప్రత్తికాకార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

క్రొమప్రెజంజనీరింగు కంపెని, మదరాసు.

పింఛింగు ప్రెస్సులు, రయిసు మిల్లులు, పిండి మిల్లులు, సిరుతోడు యంత్రములు,

మొదలగు వాటినిన్నిటిని ఆవిరివలన గాని, గ్యాసువలన గాని, మానవలన గాన, లేక విద్యుచ్ఛక్తి (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలన గాని, నడపింపవలయు ననువారు

ఎస్టిమేటులకు, స్కిములకు మాకు తప్పక నాయమలవరచి

మావద్ద ఎలక్ట్రికల్ సామానులు, ఇంజను యింజనీరింగు సామానులు విశేషముగా నిలవ్వు.

మేము ఎంగల్ బర్స్ లాగ్రికేషన్లు గొనుటకు ఏజెంట్లులము.

చిరునామా:— నెం 7, ఆర్మేనియన్ స్ట్రీట్, మదరాసు.

The Crompton Engineering Co., 7, Armenian Street, MADRAS.

Advertisement for Crompton Engineering Co. featuring an image of a shirt and a list of products and prices in Telugu.

అనుభూత్యాయుక్తేంద్ర నిలయమువారి
సామాన్యములు.

1. స్వల్పము. (గ్రాంట్) ఎన్ని సంవత్సరములనుండియైనను, వారమువలనగాని, మరదలగోగమువలనగాని మరణిపోయిన కాలముగాని, చేతులుగాని, చెండుమాడులు ద్వారాగాని నయధాస్థితిలోనికి వచ్చును. అనేకమందిక బాగుపడినది. వెల బుడ్డి 1-కి రు 4-0-0.
2. గంభీరము. ఇదివర కన్నడు నెవ్వరిచేతను తయారు చేయబడలేదు. చాల విచారణవైరి కనిపెట్టబడినది. కష్టము, కడుపునొప్పలవను, కనివంటిమంతులేన. వెల తు 1-కి 1-0-0
3. ప్రణాళి. (పలాస్తి) ఎట్టి యసాధ్యముగు పుండ్లను నవలీలగా మాపును. వెల డబ్బీ 1-కి 0-8-0
4. గంభీరము. ఇది మాడుపూతిలలో నెట్టిగడ్డని, చిడుమును, మాపుమాపును. వెల డబ్బీ 1-కి 0-4-0
5. గంభీరము. ఇది పలువిధములగు మూలికలచే తయారుచేయబడినది. ధాతుపుష్టిని, నెత్తుకాంతిని మిక్కిలి యుపయుక్తము. వెల డబ్బీ 1-కి 0-6-0.

టి. పి. క్రీనివాసాచార్యులు. అండు, సక్స్.
అనుభూత్యాయుక్తేంద్రనిలయం, శ్రీరామస్థానం, విశాఖపట్నం.

కుచ్చీలు, మంచములు, బీరువలు.

మావద్ద మీయింటి నలంకరించు సామానులన్నియు నులభక్రయమునకు దొరకును. చెన్న పట్టణములో మాకంటే చవుకగా నమ్మువారు లేరు.

మడత కుచ్చీ	1-కి	1-2-0
కాక్ వన్ కుచ్చీ సాదా	"	2-2-0
డిటో చేతులుగలది	"	3-12-0
ఇనుపమడత మంచము కాక్ వన్ గలది సింగిల్		10-0-0
డిటో స్ప్రింగుది		13-8-0
మట్టరకం స్ప్రింగు		12-0-0
స్ప్రింగుతో టాపు సయితముగల ఇనుపమంచము (సింగిలు)		16-8-0
బీరువలు 8x4 అడుగులు		17-0-0
డిటో 5x8 1/2 23-0-0	డిటో మేలురకం	30-0-0
పడకకుచ్చీ అనే సోఫా కుచ్చీ పేముది		8-8-0

కాటలాగులో అనేక సామానులు గలవు. వ్రాసిన వారికి పంపెదము.

పి. ఎస్. పొన్ను స్వామి పిల్లై అండుసన్
కానినల్ కుక్కరు 41/42 గాటన్ బజారుపీది, మదరాసు.

చక్కని సువాసనగల నెంట్లును ప్రేమించువారు

ఆటోడిట్ బహార్ (రిజిస్టర్)

అనుప్రాగ్ధేయలకు ద్వేషింపబడిన ఆత్మరుపమొగింపవలయును. మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడవలయుండునది, కొన్ని ఏళ్లవరకును పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడలేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని బొట్టును వేసికొనినయెడల సువాసనలతో గూడినపుష్పతోట లోనే గూర్చునట్లుండును. ఈ అద్భుతమైన వేయిరకముల పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆత్మరు యొక్క సువాసనభవించుటకయి ఆటోడిట్ బహార్ యివ్వవలసి మీదగ్గిరినన్న సాఫల్యము నడుగవలయును వారితావున లేదని మాటవ్రాయును. చిన్న బుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, 1/2 డౌన్స్ ఆత్మరుగల పెద్దసయిత బుడ్డి 2-0-0 ఈ ఆత్మరులో మరగబెట్టబడి ఘుమఘుమ ాగుచుండు కార్డులు డెజిన్ 1-కి 0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువారును భరించవలయును.

సోలు ఎనెంట్లు-ఆంగ్ల ఇండియన్ డ్రగ్ కమికల్ కంపెనీ, 155 జామా మసీదు, బొంబాయి.

మదరాసు ఏనెంట్లు:— మెహత పురపోత్తం మూర్తి నెం 29, నాబజారు రోడ్డు, ప్రవరు, బజారుసమీపం మదరాసు.

సర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమంతు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవనంటి ఒక వనమూలిక. ఇదియే మన పూర్వీకుల ఆతిరహస్యపు జౌషధము. దీనిప్రభావము కనుగొనవలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుడపకత్త్యము పోగొట్టుటకు యంతకుమించినది లేదు. జన్మేంద్రియ దుర్బినియోగముచేతను మాత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజావంటిది. రక్తమును కుభ్రపరచి నరములకు పటుత్వమున్న దేహమునకు బలమును కాంతియు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంట వాణినము చేయుటలో సంజీవనంటిది "సర్వజీవన్" ఇది శ్రీలు, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందరును సుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియుకలుగును.

వెల టిన్న 1-కి 2-0-0 పోటీజి ప్రత్యేకము.

ప్రాఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు,
(13-5-14) కలియుగభీమ.
16 కృష్ణపు మొదలివీధి, తిరునల్లిక్కోనే మదరాసు.

విజ్ఞాపనము.

చందాదారులు అక్రమముల వగయిరా మార్పుటకయి యుత్తరములు వ్రాయునప్పుడు పత్రికలు మాకు చేరలేదని వ్రాయువారు ఏయే తేదిల పత్రికలుచేరలేదో వ్రాయనియెడల జవాబు లొసంగుటకు వీలులేదు. గాన పత్రిక గాని తేదిలు స్పష్టముగా వ్రాయవలయును.

తాము దినపత్రిక చందాదారులు, వారపత్రిక చందాదారులు వాసినయెడల చాలసమయపుగా నూడులయేగాక వారికి జవాబులు త్వరగా నొసంగబడగలవు. వారిపేరవచ్చు పత్రికలమీద ముద్రింపించిన పేరును నెంబరుతో గూడ చించి పంపినయెడల మాకు పని అతిసులభముగాన, అందరట్లు చేయుటకు వేడబడుచున్నారు.

కొందఱు విలేఖకులు కాగితము రెండు ప్రక్కలును జలుగుగా వ్రాసి పంపుచున్నారు. రెండు ప్రక్కలు వ్రాయుటలో ముద్రికాకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయయుచు విలేఖము గా కాగితమునకు ఒకవైపుననే వ్రాసి పంపువారు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాము. [ఆం. ప. సం.]

నోటీసు.

ముందు వారపత్రికకు చందాదారులయి ఇప్పుడు దినపత్రికకు చందాదారులయిన వారికి వారపత్రికతో నవశ్యములేదని వారపత్రికపై అప్పుతోవచ్చు పేరును చించి నెంబరుతో సహా పంపవలయునని వేడుచున్నాము. అప్పుడే వారపత్రిక బాబతువారికి బాకీయున్న సొమ్ము దినపత్రిక చిత్రాలో జేర్చబడును. వ్యవస్థాపకుడు.

కలరాకు సిద్ధోషధము

౧౦౦-కి-౯౯-గుణము.

తప్పకయేదశలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును
మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణమును సిరముగను
వుంచును.

ఇతరదుర్గుణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం - బు-౧ 0-12-0. మాత్రమే.
విషూచి సంజీవిని - మా-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గోరువారు దగ్గిరరైలుస్టేషనును వెలుపవలెను.

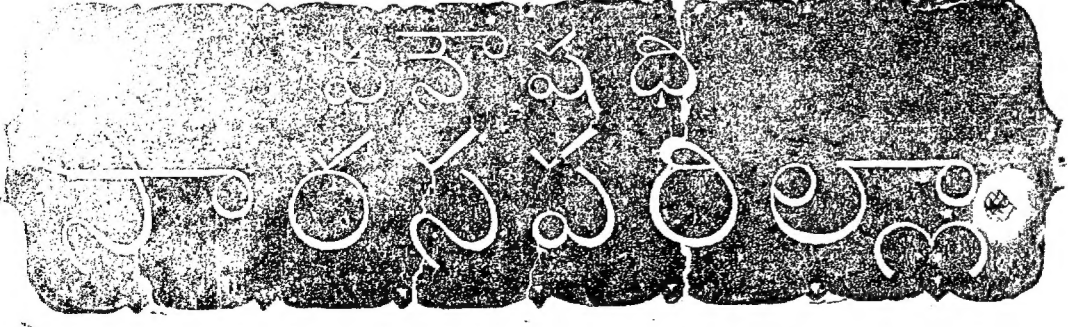
షేడ్యూల్డ్ తన పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

ఎ. వి. యస్. వి. యం. బి.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

జి. టి. మదరాస్.

కలిగ్రాం అక్షసు
పండిట్, మదరాస్.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కళ్ళిపోట్లు, పాతవాయువుపోట్లు, రసపట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీక్షవలన నయముగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు శుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుష్కపఱచి నృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును. ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండసీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్. ౧౪౪. ఫననవాడీ. నం. ౨. బొంబాయి
Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

1914 సం॥ జూలై నెల 29-వ తేది

రానున్న వి.

ఈ తేద్యంలో కొంచెము మార్పుండును.

1914 సం॥ జూలై నెల 29-వ తేది

బంగాళోఖాతముయొక్క తూర్పు బాగమునను ద్వీప
లనను వాయుభారము వృద్ధిచెనది. ద్వీపకల్పమునం దం
వచ్చువాయువులు వీచుచున్నవి. తీరము మాత్రము
నున్నది. బంగాళోఖాతముయొక్క మొగను గోపాల
దగ్గర పశ్చిమాతీరముగా వాయువు వీచుచున్నది.
లుకంటె పగటిపూట వేడిమి తక్కువగున్నది. మబ్బు
లుగుచున్నవి. రాత్రులందు వేడిమి పెచ్చుగలదు.

వాతావరణ శాస్త్రము

హిందూ సెకండరీ పాఠశాల:— ఒంగోలునుండి ఒక

సంస్కరణార్థి మానము:—గుంటూరు పరవాసు లొక

అంధనాహిక్ష్వా పరిష్కతుః— అమలపరము ఉచిత

జిల్లాల్లో నె 1 కి రు 16 లు, అంతకు తక్కువైన టెన్చుకొను గవర్నమెంటు జీతగాండ్రకు నె 1 కి రు 10 పాపాయిన్నర ట్రానుబైమియబడును. మిగిలిన జిల్లాల్లో టెన్చుకొను రెండువిధముల జీతగాండ్రకును క్రమముగా రు 10 2 రూపాయిలు, రు 1 చొప్పు ట్రానుబైమియబడును. రు 10 5 రూపాయిలకు తక్కువ టెన్చుకొను నాకరులకు రు 10 ట్రాను, నెల జీతము కలిపి 6 రూపాయిలన్నర. గంభీరముగా రు 10 క్రింద, మదరాసు, దక్షిణాఫ్రికా, ఉత్తరాఫ్రికా, తూర్పు

(వేమకట్టిసంచిక తరువాయి.)

భారతీయ విద్యార్థుల కష్టస్థితిను బాగు- విద్యార్థి
విషయమునకు సంబంధించినవిమాత్రమే కావు, ఆంధ్రక కందర్పము
లకు సంబంధించినవిమాత్ర ననేకములు కలవు. ఎంతవఱకు
మొనర్చి యాదేశమున కరుదెంచి యిచ్చుట లక్ష్యముగనుబట్టి
మత్తమును దానిని గ్రహించుచున్నారు. ఈ దేశమునకు విద్య
విద్యాలయ పరీక్షలందు సుప్రసిద్ధులు గృహస్థులగు భారతీయు
లనేకములు గలరు. కాని, మీరు కల విద్యార్థులను చేసిన వ్యయము
కరును దగవచ్చును మీరలకు స్వదేశమునందు లభింపజే లభిం
పవు. క్రేటుపీటనునందలి యుత్తమపాఠశ్రామిక విద్యాలయము
నందు శత్రునాని కృతార్థులైన భారతీయు లనేకములు గలరు;
దలను పేక్షించి విద్యార్థి విషయమున మీరికంత క్రేకులనుటకు
నెవిధమునను మీలులేని యాంక్షాయులకు నున్నగుముల నిచ్చు
చున్నారు. ఇందలియు మీరల విధులనుగోరగల జేసి గోచమున
బట్టించుచున్నది. నిగోధకపద్ధతులచే నంతగనంతై ప్రేరేపింతు
లగు బాహ్యచేష్టలనున్నిన మానునమ్మును. కాని యెట్టిప్రే
పజలందు లేకుండైన స్థైర్యగోరతులయలకును సౌఖ్యముగాని
తీర్థాదులగు శ్రేయముగాని లేకుండునో యట్టిప్రేమి యా
నిగోధ కాగ్యములు కలిగింపజేరవు.

గోదావరిజిల్లా కలెక్టరు.

అనులాపురం తాలూకా రయితుల సమావేశము.

[స్వీయ విలేఖనుని యొద్దనుండి.]

అనులాపురం జూలై 28:—ఈ జిల్లా కలెక్టరుగారు సెప్టెంబర్ 1వ తారీఖున మండలపరిపాలనాస్థానమైన కాకినాడనుండి బయలుదేరి రాజవోలు తాలూకా గ్రామాల బగీషీంచి ప్రస్తుతము మా గ్రామమున వేంచేసి బోర్డువారి విశ్రాంతి భవనమున బసదిగియున్నారు. శ్రీవారు న్యాయమూర్తి లనియును విశాల హృదయాలనియును, బ్రజలకు వారియెడ దృఢవిశ్వాసముగలదు. మాసర్కిలు యగ్నికూటర్ యింజనీయరుగారు భాస్కరయ్యగారును, నిష్పాదు మాపట్టణమండేయున్నారు. ఈనెల 24 వ తేదీని కలెక్టరుగారు రయితులు చెప్పకొనెడు కష్టములనుబట్టి తిన్నివారణకై ప్రయత్నింతుమని తాలూకా రయితులకు తెలియ జేసిన మీదట నానాడు మధ్యాహ్నము పెక్కు గ్రామములనుండి ప్రజలు రాసాగిరి. ఆదివారమున తత్సాధ్యునిమందును విశేషముగ వర్షము గురిసియుండుట చేతను వ్యవసాయసంబంధమున పనుల కిది మంచియైనదగుట చేతను, రయితులు విశేషము రాజాలరైరి. సమావేశమయిన రయితులు నూరుమంది యుండిరి. వీరందఱు కలెక్టరుగారు విడిచియున్న బంగారపుతోయి, వారియెడట నుచితరీతిని గూర్చుండబెట్టబడిరి. దొరిగారి కంతగా తెలుగు రామిం గాబోలు రయితులకును ప్రశ్నలకు అందుకు వారిచ్చు జవాబులను తహశీలుదారుగారు భాషాంతరీకరింపకలసి వచ్చినది. రయితులడిగిన ప్రశ్నలకు వారివిధమున బ్రత్యుత్తరము లొసంగిరి.

ముర్దుకాలువలు.

గోడిలంక, గోడి, మొగల్లమూరి, తూర్పులంక, రెల్లగడ్డ, అల్లవరం, దేవగుప్తం, సామంతపుర వయిగరా గ్రామాదులలోని మురుగునీరు పోవుమిత్త మదివరలోనుండు ముర్దుకాలువను తిరిగి త్రవ్వించివేయమనియును, గోదావరిలోనికి కలుపుమనియును, చెండమూలంక కాలువకు టేబుకట్టించమనియును వాసాలిప్ప ముర్దుకాలవ, మిగుల సన్ననిదయి మురుగునీరు పూర్వముగ గొంపోవుటకు చాలియుండలేదనియును దానిని వెడల్పుగా త్రవ్వించునో రయితులకు ప్రతిసంవత్సరము పంట నష్టమగుచున్నదనియును నడింపల్లి బుచ్చి వేంకటపతిరాజు, రామభద్రరాజుగారు ర్లడిగిరి.

జవాబు:—మురుగుకాలువల విషయము యిదివరకు తమకు తెలియనేలేదనియును, అట్టికాలువలు లేనందువలన తమకు గలిగెడు యిబ్బందులనుగురించి రయితులల్లి లను బంపుకొనిననో విచారించెదమనియు, కలెక్టరుగారు నెలవిచ్చిరి.

నీటితీరువ.

దెడ్డకాలువయొక్క కొట్కొననుండు కూనవరం, చల్లపల్లి, గోనవరం వగయిరా గ్రామములకు సాగుబడినిమిత్తము కాలువలు కట్టివేయక పూర్వమే నల్లనీరు సప్లయిచేయునట్లులను తీర్చువులు పుట్టియుండినను, రెండు సంవత్సరములనుండి యట్లు జరుగుచుండుట లేదనియును, నిక ముండిట్టి యిబ్బంది కలుగకుండ కాపాడవలయునని యాకుల వెంకటరెడ్డిగారు ర్లడిగిరి.

జవాబు:—కడచిన రెండు సంవత్సరములలో గోదావరీ నదీయందు నీరుచాలమిచ్చే నట్లు జరిగి యుండుననియును ముందట్టిలోప ముండదనియును, కలెక్టరుగారు హెచ్చరించిరి.

నీటి దరఖాస్తులు.

మొదటినుండియు, పల్లముగనుండి తర్వాతనే కారణముననో మెరక చేసికొనిన వానికి తిరిగి పల్లపు సాగుబడినిమిత్తము నీటిదరఖాస్తు చేసిననో నేయధ్యంతరము చెప్పక నీరిప్పించు చుండవలసిన దనియును, నీటిదరఖాస్తులు కాల నిర్ణయములేకయే నంగీకరింప బడవలసినదనియును కోరగా, నొకసారి నీరక్కరలేదని విడుదల యిచ్చినవానికి తిరుగ నీరుచ్చుటలో యధికారుల చిత్తమేగాని రయితు హక్కుగా కోర టిలులేదనియును దరఖాస్తులు కాలనియము లేక యంగీకరింప బడవలసిననో నేయే భూములకు నీరు సప్లయిచేయవలెనో ముందుగా నధికారులకు తెలియయెడల నప్లయ పద్ధతుల కధ్యంతరము కలుగుననియు దొరవారు నెలవిచ్చిరి.

నీటిసప్లయ.

ఇదివరకున్న నాల్గంగుళములకుండ తూరలను దీసివేసి యందుకు ఒరు లారంగుళముల తూరలను కట్టించవలసినదనియును, ప్రస్తుతమున్న రీతియినను క్రిందియధికార్లు చాలినంత నీరు పోలములకు నప్లయిచేయుట లేదనియును, అట్లునప్లయ

పద్ధతుల గమనించి యవసరమైననో మార్పుల జేయుచు నధికారులు రెండువందల రూపాయలజీతముకు మించిన రివిన్యూ అధికార్లు కీయబడవలయుననియును, గొందరురయితులు మనవి చేసికొనిరి.

జవాబు:—కుండతూరల పరిమాణమును సాచ్చించుటకు తా మసమర్థుల మనియును రాబోవునవంబరు నెలలో గవర్నరుగారు కాకినాడకు రావయియున్నార గావున, గోదావరిజిల్లా సంఘమువారిములమున వారితో మనవి చేసికొను టుచితమనియును, క్రిందియధికారులు నీరుసరిగా నప్లయిచేయక పోవుట దొరతనమువారి లోపము కానేరదనియును, అట్టి అధికారులకు రయితులు లంచము లిచ్చుటమానిననో నందఱకు నొక్కపద్ధతిని నీరీయబడు చుండుననియును; రివిన్యూఅధికార్లును నీటిసప్లయ పద్ధతులను గురించినవిద్యులనడి యుండ మిచ్చేనట్టి మార్పుప్రస్తుతస్థితినిబట్టి సాకర్యము గానేరదనియును దొరవారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

బల్లకల్లు.

గోదావరి డెల్టాకాలవలలోని బల్లకల్లు ప్రతిగ్రామమునకు నుచితముగా నీయబడవలసిన దనియును, 50 రూపాయలు డిపోజిటు ఉండెనయెడల గాని యట్టిబల్లకల్లునీయ వీలులేదని యింజనీయరుగారు చేసిన యుత్తరవును రద్దుపరిచి వలసినదనియును, చాల్కించ నందువిషయము తా మింజనీయరుగారితో మాట్లాడితిమనియు వారుచితిముగా బల్లకల్లు నిష్పించుట కంగీకరించిననియును దొరవారు వాత్సల్యిచ్చిరి.

జవాబు:—అనులాపురం తాలూకాలో కూనవరం వగయిరా గ్రామాదులకు ప్రయమరీన్యూట్లు ఏర్పాటు చేయించవలసినదనియును, అటుగానియెడల నితర గ్రామములకుబోయి బాలురు చదువుకొనుటకు బ్రస్తుతముకోర్డు లేనందున తమకు బాటలేన్నదన వలసినదనియును కోరగా తమ గ్రామములలో బడులులేనియెడల నమలాపురములోనున్న బోర్డువారి యొన్న తపాతకాలకు బోయి చదువుకొన వచ్చుననియును క్రొత్తబాట లేర్పరచుటకు బోర్డువారియొద్ద ధనములేనందున నెక్కులు వృధిచేసికొనుటకు రయితు లంగీకరించిననో నట్టి యేర్పాట్లు కాగూడుననియు, కలెక్టరుగారు బదులుచెప్పిరి.

ఇట్టిసంభాషణచే నానాటి సమావేశము సంపూర్తి యయ్యెను. దొరవారియుత్తరములవలన రయితులపా ట్లేపాటి వివర్తింపబడెనో చదువరే యూహింతురు గాక.

ఆంధ్రప్రదేశ్ భాండాగార సభ

స్టాండింగు కమిటీవారి సభ.

[స్వీయ విలేఖనుని యొద్దనుండి]

గుంటూరు జూలై 27:—ఈ నెల 26 వ తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ భాండాగారపు స్టాండింగు కమిటీవారు మాపుర మేలించి, యువజనసమాజ భవనమును, ఉదయమున విషయనిష్ఠ యక సభను గావించిరి. సాయంకాలము టవును హైస్కూలులో నాపాతకాలా ప్రభుమోపాధ్యాయులయిన ఎ.కె. ఎన్. వేంకట్రామయ్య, ఎం. ఏ. ఎల్. టి., గారి యాజమాన్యము క్రింద నొకసభ యువజన సభవారి పక్షమున గావించబడి, “ఆంధ్రప్రదేశ్ భాండాగారములు” అను విషయమును గూర్చి యుపన్యాసము లీయబడిన.

ప్రభుమనున బెజవాడ వాస్తవ్యులగు, నూరి నరసింహముగారు వైవిషయమును గూర్చి యాంధ్రభాషలో ముచ్చటించుచు నిట్లు విన్నవించిరి. అమెరికాలో పుస్తక భాండాగారముల ప్రచారము అత్యున్నత స్థితియందున్నదనియు, బాలురకు యావనలకు, స్త్రీలకు ప్రత్యేకముగా పుస్తకభాండాగారము లున్నవనియు, ప్రతి ఫ్యాక్టరీవద్దను పలకలు కట్టి వానివై గ్రంథములపేర్లు వ్రాసిన వ్రాయబడి యుండుననియు, ప్రతిఫీల్డికోర్కొక చలన పుస్తక భాండాగార ముండననియు మరియు సినిమాటోగ్రాఫు, మాజిక్కులాంకరు, మున్నగు యంశములద్వారా జనసామాన్యమునకు బోధింపబడుననియు, మన ఆంధ్రదేశమున 150 పుస్తక భాండాగారములు గలవనియు, నింకనిట్టివి వృద్ధిచేసి సరియయిన మార్గమునబెట్టి విద్యాభివృద్ధికై తోడ్పడ వలయుననియు, చెప్పిరి.

తరువాత ఇంగ్లండులో న్యాయశాస్త్ర మధ్యసించు యున్నదాసు ప్రేమిక్రమరావుగారు హాణ భాషలో మృదు మధురముగ ముచ్చటించిరి. వీరు భాండాగారములను గూర్చి ముచ్చటించుచు పరిష్కార సుసయను పురమున రెండువేల సంవత్సరముల క్రిందట గ్రంథ భాండాగారము లుండెననియు,

అక్కడనుండి గ్రీసు, రోము, ఇంగ్లండు మొదలగు దేశములలో ప్యాపింపబడెననియు, మన భరతఖండమునకు, శ్రీ హర్షుని కాలమునందు గ్రంథముదాయము లుండెననియు, తరువాత బుద్ధుని కాలమునందు గ్రంథములంతగా లేకున్నను బాధ్యుడు వులే గొప్ప నిఘంటువులుగనుండి జనులకు బోధించుమండెననియు, శంకరుని కాలములో పలుతావులందు దేవాలయములలో గ్రంథాలయము లుండెననియు, మహమ్మదీయ ప్రభుత్వము నందు మనగ్రంథములన్నియు నాశమొందినవనియు డిల్లీలోని దివానిఖాను అనుచోట అక్కర చక్రవర్తి నిష్పక్షపాతముగ పొందూ మహమ్మదీయ గ్రంథములను జేర్చియుంచెననియు, నిటుల నె హంటు ఆబులో జైనులరచన లుండెననియు, మహారాష్ట్రకాలములో కోలాహుళునందు శివాజి, పుస్తకభాండాగారముల నుంచెననియు, ఇప్పుడు మన బ్రిటిషువారి ప్రభుత్వ మందును చెన్నపురి, బొంబయి, కలకత్తా, లాహోరు నగరములందు గొప్ప గ్రంథాలయము లున్నవనియు, మనభరతఖండము పలురాజులచే పరిపాలింపబడుట చేతను, ఎడతెగని యొద్దముల చేతను మన గ్రంథములు చాలవరకు నశించి పోయినవనియు మొలగు చరిత్ర దృష్టాంతములను లెక్కకు మిక్కుటముగా గనపరచిరి. కడపట, విద్యావంతులందరు కృషిచేసి ముఖ్యముగా దేశభాషలో గ్రంథములను లిఖించి జనసామాన్యమునకు విద్య గజపవలెననియు, ఇట్టి పుస్తక భాండాగారములు మన పురోభివృద్ధికై మార్గములనియు చెప్పిరి.

అనంతరము పాలపర్తి రామమూర్తిగారు వారు గుంటూరు పురమందు “వనితా గ్రంథమండలి” యను పేర ప్రత్యేకముగా స్త్రీలకోఱకొక భాండాగారము స్థాపించితిమనియు, అదిప్పుడు 48 మంది సభ్యురాండ్రు గలరనియు, వీరికి గ్రంథములు సేవకునిచే వారివారి గృహములకు బంపు నేర్పాటు జేసితిమనియు, లెక్కలనుబట్టియే నొక్క సంవత్సరములో నొక్కొక్క స్త్రీ 50 మొదలు 70 గ్రంథముల వఱకు జదివెననియు, అనుభవమును బట్టియేద స్త్రీలు నవలలు, నాటకములను పెక్కువగా జదివిరిగాని, ప్రకృతిశాస్త్రములను ముట్టలేదనియు, ఈలోపమునకు స్త్రీవిద్యాభిమాను మాజిక్కులాంకరులవలనను, ఉపన్యాసములరలనను ప్రకృతిశాస్త్రములను బోధించు నేర్పాటుచేయుట మంచిదనియు, ఈ యేర్పాటులవల్ల స్త్రీలకు విద్యయందభిరుచిని గలిగింపవచ్చుననియు, ప్రతిపురమందును స్త్రీలకోఱకట్టి గ్రంథాలయములు నెలకొలిపి స్త్రీవిద్యాభివృద్ధికై పాటుపడుట విద్యాధికుల ముఖ్య కర్తవ్యమనియు జెప్పిరి.

కడపట అగ్రాసనాధిపతిగారు మనస్సుకు సంతోషింప జేయునది ముఖ్యముగా చదువు గనుక దానికై యత్నములు చేయుట మన విధియనియు, తంజావూరునందలి నాయక్కు భాండాగారములలో నుమారు రెండువేల తాళపత్రాంధ్ర గ్రంథములున్నవనియు, నవి యిప్పటికే చాలవఱకు జీగ్లమై యుండెననియు, భాషాభిమాను లక్కడికి జని వానిలోని ముఖ్యమైనవానిని ప్రచురించుటకు తగు ప్రయత్నములు చేయుట మంచిదనియు మన పురమందలి యువజన సమాజమందలి పుస్తక భాండాగారమును నభివృద్ధిలోనికి దెచ్చుట ముఖ్య కర్తవ్యమనియుచెప్పి ముగించిరి.

తరువాత చల్లా శేషగిరిరావుగారు, అగ్రాసనాధిపతి గారికిని, భాండాగారపు స్టాండింగు కమిటీవారికిని వందనము లొసగిన పిదప సభ ముగింపునకు తేలుడెను.

ఆంధ్రోద్యమము.

ఆనరలిల్, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు.

నెల్లూరునుండి యొకరిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

ఈ యుద్యమవిషయమై, యీ శాస్త్రిగారి యసాధారణాభిప్రాయములు, “ఇండియన్ రివ్యూ” పత్రికాపాతకుల కెల్లరకుం డెల్లమైనను నిటీవల నుదకమండలమున నీయద్యమారంభముఖ్యుల యేకావాస పంక్తిభోజనాదికముల గొంతకాలము మెలగఁగూడినపుడీవిషయకమైన చర్చలుజరిగి, శాస్త్రిగారునిరు త్రులై యడ్డవాట్లు వేయకుండురని నమ్మియుంటిమి. కాని, స్వకార్యనిర్వహణమునకై వెల్లి గుంటూరు, మున్నగు స్థలముల వీరుపన్యసించు ధోరణిజూడ నాంధ్రోద్యమముపట్ల వీరింకను గోముఖవ్యాఘ్రములే యని వ్యక్తమయ్యెను. జాతీయతా భంగకారణ మీ యుద్యమమని వీరియనువాదము. ఇట్టి యుద్యమము లానేతుకీతాచల పర్యంతము వ్యాప్తములై కొన్ని సప్రయోజకములుగా సాగు దృష్టాంతము లనేకములు వీరుప

నాగవంశముల నూహించిరి. క్రమేణ దేశకాలస్థితుల నేమి, సాంఘిక రాజకీయ గూఢకృత్య నేమి, యజ్ఞియుద్ధ మారసము దీక్ష నేమి తెలుపజేడి. మఱియు నన్ని విషయములందువలన నీ యుద్ధము యువము నాంధ్రులము వెనుకటివారమైతి మనియుఁ బ్రకృత్యులము గాఢమియున్నది. విహారవిభజన ప్రయత్నములం బరిష్కారముల, పంచదశప్రత్యేక హిందూసంఘ సంస్థాపనము, మహమ్మదీయ రాజకీయ భిన్నాభిప్రాయ విషయముల, మఱిన్నియో యజ్ఞివిషయముల హిందూసేవాసంఘ ముఖ్యమైనదాంకితులైన వీరు జోక్యముచున్నకొని యిప్పటి యజ్ఞిల యువదేశంపైలో తేలియున్నాడు. ఒకవేళ వీరుపదేరించి వారు నెడ చెవింబెట్టిన, మనమైమాత్ర మీపట్టెల? కారణము లేకపోలేదు. ఆజులగదా మన యీ యుద్ధమునుఁ బ్రతికక్షిత్తుకట్టి దండెత్తువారు.

మన యీ యుద్ధమునుసాగిన నిజమున నష్టపడువారగుట వారియొక్కొకటి స్వాభావికము. ఆంధ్ర దేశవాసులై సనాత్న న విషయమునఁ దప్ప, మఱివిధముగా మనతో సంబంధము గలిగించి కొనక, తుదకు మంగలి, చాకలి, మొదలు వాధ్యునివలన నెక్కుడు వేతనము లొసంగియేని, స్వదేశియులఁ బిలిపించికొని, తాకిక ప్రవర్తనమున కాంధ్రభావ ముఖ్యమైనను నేరుకక, మీఠుమిక్కిలి నిరసించుచు, తంత్రములు సాగినచోట్ల నయ్యర్థం బాతకాలాధ్యాపకులుగా నిండించుచు, తమ బాలర ద్రావిడభాషా బోధకుగా నాంధ్రదేశీయ పాఠశాలల నజలపంతుల్లనిరించుచుఁబూర్వమాంధ్రులు సాహసము చేతను శక్తిచేతను ద్రావిడదేశముల నాక్రమించినందులకుఁ బ్రతివిధానము, కలముచేతను, కుయుక్తిచేతను, జేయఁజూచు తమ వారికి మాత్రమే కాస్త్రీగారు జాతీయతాభావ ముపదేశించిన సుప్రయోజకమై యుండు ననుకొందురు. ప్రత్యేక సంఘరాష్ట్ర ప్రతిష్ఠాపనల స్వాతిశయసౌఖ్యములఁ గోరువారు కాస్త్రీగారు దురాపార్థించిన ట్లెండతో మన దేశమునఁ గలరు. హిందూదేశసేవక సంఘముని నామకరణమైన వారే జాతీయాభిమానము వారని కాస్త్రీగారి యభిప్రాయమైనను, హిందూసభ, విహారవిభజనము, మున్నగు ప్రత్యేకసంస్థలకై పోరాడిన మహనీయులు జాతీయాభిమానదూరులనుట పరిహాసకారణము. వారందీక్షకులకై మనకుఁ గల్గినఁ గలుగనిండు. అయ్యది ప్రార్థనీయమే.

మన యీ యుద్ధమావశ్యక విషయమై యజ్ఞివారి యొప్పుదలకైన పాట్లు బధిరశంఖారావములు. ఇక మన యీ యుద్ధము మజల యభ్యుదయముఁ జూపింపమిచే నై నదిగా నందలయ్యర్థవలెనే క్రమించి, వారి యభ్యుదయ వనరుఁ గారణముల నెన్నిటితో నుడివి, మనవారి మాంద్యమును, వారివారి చుటుకుదనమును కాస్త్రీగారు నూచించిరి. స్వదేశ ప్రభువులు మహాన్నతపదవి యందుండునపుడు, పండితోత్తములు, కవిశేఖరులు నై, మన పూర్వులు లెక్కకు మిక్కుటములగుకొక్కముల, నగ్రహరములనాధించి యశవసనావాసముల కేవిధమైన లోపము లేనివారిగాఁ దప్ప సంతతివారు మనఁజేసి, కూడికైన ప్రభుత్వసేవ కర్మముకలిగించునవిగా వారుభావించిన విజాతీయవిద్యుల బాలరంబింప నీయలేరి. ప్రభువాయముగా భావించిరి. మండలాధ్యక్షులు గానుండిన యాంగ్లేయ ప్రభువుల సందర్శన సంభాషణములు గోపములుగా నెంచి మడిమాన్యములఁ బోగొట్టుకొనిన ఛాందసులెందరో మామండలమునకు గలరు. దాక్షిణాత్యులలో నారెంటికి దూరమైన వారు కాబోలు మున్నుదాంగ్లేయ భాషాభ్యాసకులై కృతకృత్యులై. దక్షిణ హిందూస్థానమున బ్రిటిషు ప్రభువులు మద్రాసు రాజధానిగాఁ జేసికొని, యీ ప్రాంతములనే రాకపోకల వసతులను, విద్యానిలయములను ముం జమిప్పిరి. క్రమముగా నొత్తరియమండలముల నొకటిరెండు కలాస్థానము లేర్పడినను ప్రయాణ సౌలభ్యములేమి, బోధనాశక్తిగలవారేమి, పుస్తక భాండాగారాది పరికరములేమి, రాజధాని కలాశాలకుం బోలి వాని కొనఁగూడమి, నున్నత కలాధ్యక్షులైనవారిలో నగ్రవంతులైనవారుమాత్రము వ్యయప్రయాసలకొర్చి చన్నపట్టణంపుమాగ్గము పట్టసాగిరి. రాష్ట్రమందలి జాతీయ కలాశాలలు నామావశిష్టములైనవి. ఇట్టివియే మన మాంద్యమునకు వారి నర్హిద్రతకును గారణములు. సభాసమ్మాహకములయిన వాంగ్మూర్ఖులము, నక్కుతాశక్తిగల కాస్త్రీగారి యుపన్యాసముల క్రమసి "హిందూసేవక సంఘముండగా నాంధ్రసేవకసంఘ మొండేల" అను నిట్టి ప్రశ్నల వారు మనవారిలోఁ బ్రబల కాస్త్రీగారి నుపన్యాసములకై ప్రార్థింపక వారు వచ్చినకార్యము యథోచితము చక్కఁజేసి, వారును దామును గృతార్థులుగా నాంధ్రులఁ బ్రార్థించుచున్నాను.

పార్లమెంటు సభ.

హిందూదేశముగూర్చి చర్చ.

పోలీసుశాఖ.

అలన్ సెక్యుగారిప్రశ్న:— హిందూదేశమందలి పోలీసుశాఖలోని విశేష వేతనోద్యోగములు, ఇనస్పెక్టరు జనరల్ కి మున్నగు నవి, పంజాబు, సంయుక్త రాష్ట్రములందక్క, మిగిలిన ప్రదేశముల సివిల్ సర్వీసు పరీక్షలవారికిమాత్రమే కాళ్వతముగా నిల్పియుండుటకునియు, నై పరీక్షలవిచ్చి యాశాఖయందు సర్వాధ్యక్షులైనవారికి ననుభవములేమి నందలికార్యక్రమములేలియదనియు, వేటొక విశేషోద్యోగమున కియ్యది ప్రధానసోపానముగా వారిందు రి లేక 5 సంవత్సరములు మాత్రమే యుండుననియు, మఱియు నిరుపదైదు ముప్పది సంవత్సరముల యుద్యోగానుభవము గలవారికి వైచారుగా వీ రెన్నడువరనియు మీకుఁ దెలియునా? ఇట్లయిన నీవిషయమై యెదేని చర్యఁ బుచ్చుకొనుట కుద్దేశించితిరా?

చార్లెస్ బర్నెట్ గారిట్లు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి:— ఘనతహించిన సభ్యులీవిషయమునఁ బోరవడిరి. ఈయుద్యోగ నిర్వహణ సామర్థ్యము ననుసరించి, ఇండియన్ సివిల్ సర్వీస్ పరీక్షలవారి నుండిగాని, పోలీసు శాఖయందుండిన వారి నుండిగాని, వై యుద్యోగాధ్యుల నియమించుటకు స్థానిక ప్రభుత్వమువారికి సర్వస్వాతంత్ర్యముగలదు. ఈ నియమము, దాని కారణములు, 1905 సి. డి. నె 247 య మహాసభాశాసనమునఁ గలవు.

ప్రశ్న:— ఈయుద్యోగము లిండియన్ సివిల్ సర్వీసు పరీక్షలవారికి మాత్రమే యొసగుట, ఆచరణవిషయ గదా?

జవాబు:— ప్రస్తుతము వారిసంఖ్యయే యెక్కువగాఁ గలదు. కాని యీవిషయమైన సర్వస్వాతంత్ర్యము స్థానిక ప్రభుత్వమువారికిఁ గలదు. వారిచ్చమే జేయవచ్చును.

ప్రశ్న:— పోలీసు శాఖోద్యోగులకు లై కారణమున న్యాయము కలుగుటలేదను నభిప్రాయముండుటచే వారిలో సర్వసామాన్యముగా నసంతృప్తి యుండుట మీకు విశదమా?

జవాబు:— ఇట్టివిషయములో స్థానిక ప్రభుత్వమువారి స్వాతంత్ర్యమున నేను జోక్యముఁ గలిగించికొనఁజాలను.

ఇండియా గుట్టపుదండ.

హిందూదేశమున యాధిక సైన్యమునుగూర్చి మె. పీలరు గారిట్లు ప్రశ్నించిరి

ప్రశ్న:— హిందూదేశాధ్యక్ష ముపయోగించు నాధ్యక్షత్వము పూర్వముకంటె నతిశయముగా క్రేటుట్రుటనుండు నిలవ జేసియుండుటచేఁ బ్రస్తుతము హిందూ దేశమందుండు నానైనికుల యుద్యోగపరిమితికాలము తగ్గింతురా? మె. పీలరుగారి యుత్తరము. మార్చేదియు నాలోచనలో లేదు.

ప్రశ్న:— కొన్ని పట్టణములు మఱికొన్నిటికంటెఁ దక్కువకాలమే హిందూదేశమందుండుటలేదా?

జ:— లేదు. ఈవిషయమున మీర ప్రమాదవశులు. అన్నిటికే గాలపరిమితి యొక్కటియే.

దండలలోని గృహములు.

నేనలలోని గృహములగుయోధుల విషయమై మె. వార్లింగ్టన్ ఎవాన్సుగారు ప్రధానమంత్రిగారి నిట్లు ప్రశ్నించిరి. సామాన్యోద్యోగులయు, నేనయందలి గృహములయు, స్థితిగతుల విషయమై నెండు దొరసానిగారి యుపదేశములలో దేనిని ప్రభుత్వము వారనుష్ఠింతురో యింకవైనఁ జెప్పవోవుదురా?

అస్పీక్టరు మంత్రిగారి యుత్తరము:— కడచిన జూన్ 11 ది సంగ్రామ శాఖోపకార్య దర్శిగారు నడిపినట్లు, ప్రస్తావన విషయమై యాయా పట్టణముల వ్యాప్తములై యుండు స్థితిగతులను గూర్చియు, హిందూపాలకాధికారాభిప్రాయముల గూర్చియు, సంపూర్ణముగా నెఱుంగఁ బ్రయత్నములఁ జేయుచున్నాము. ప్రభుత్వమువారి విషయ ప్రాముఖ్యతఁ బూర్వముగాఁ గ్రహించియున్నాము. ఆవాసశ్రేయము గల సర్వమిశ్రమందఁజేద.

ప్రశ్న:— ఈ విషయము గూర్చి నీసంబంధ నుండి యాలోచన యందున్నది. ఆ యుపదేశ ప్రధానమున జేయియో తాకిఖు నిష్ణయింప గలరా?

జవాబు:— తాకిఖు నిష్ణయింపఁ జేయఁగాని, ఈ విషయమైన ప్రాముఖ్యత నెవసమును కి ము ప్రాప్తముగాఁ బాటించి యున్నారము.

ఆయవ్యయశాఖ.

హిందూదేశమునయేనయ్యుండు గూర్చి, 55, జి. స్కాట్, రాబరట్సునుగాను నియమించిన గౌరవార్థ దర్శిగారి నిట్లు ప్రశ్నించిరి.

ప్రశ్న:— ఈ శాఖలోని ప్రధానోద్యోగముల వారిని, కాలవివక్షలేక వారి శాఖయందు గల విశేషాభ్యాసానుభవములంతగా నవసరములుగాని జేలుశాఖలకు వేతనాభివృద్ధివైఁ బంపు ప్రస్తుతాచారమునకు వారు లోను వి మార్పుల చేసి నైన హిందూదేశప్రభుత్వమువా రాలోచించిరా?

చార్లెస్ బర్నెట్ గారిజవాబు:— అట్టి మార్పులేమియు నాలోచనలో నున్నటులు మంత్రిగారిటులగు. ఆయవ్యయపు లెక్కలఁ బరిశోధించు సర్వాధికారిని జనకాలము మార్పులేమండ నాపదవియందే యుంచువిషయమైన మార్పుల మాత్ర మాలోచించుట్లు తెలియుచున్నది.

ప్రశ్న:— ఈ శాఖలోఁ బనిసేయుటకై మిక్కిలి శ్రద్ధతో కీక్షితులైనవారి నెంటునె శాఖాంతరోద్యోగములకు మార్పుటంగల వృత్తాంతమును గమనించిరా?

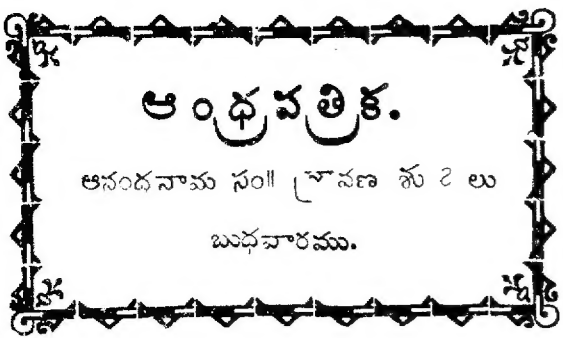
ఆస్త్రియా సర్వీయాలు.

యుద్ధమునకు గారణము.

బోస్నియా, హెర్జెగోవినా, రాష్ట్రములు ఆస్త్రియాకును తురుష్కస్థానమునకును మధ్య ఏడ్రియాటిక్కు సముద్ర తీరమునందున్నవి. ఇవి 1878 సంవత్సరమునకు తురుష్కస్థానాభ్యుదయమునకు లోబడియుండెను. వీరిని స్థాపుజాతి. బోస్నియనులును, హెర్జెగోవినియనులును, తురుష్కరాజ్యకీదనము నుండి తప్పించుకొనుటకై ఎన్నియో ప్రయత్నములుగావించిరి. కాని, తురుష్కులు వారి సహజముగ తీవ్రపథకుల ప్రతియుద్ధమును త్రొక్కివేసిరి. తుదకు 1878 సంవత్సరమున, ఐరోపారాష్ట్రముల సంబంధము వలనను, బర్లిన్ జరిగిన సందీపనను, బోస్నియా హెర్జెగోవినాలు తురుష్కులనుండి లాగివేయబడినవి. ఎంతకాలమునుండియో స్వపరిపాలనమునకై వేసగలాడుచున్న వీరికిప్పుడును దాస్యములేప్పినదికాదు. తురుష్కులు పోయిన ఆస్త్రియనులు పట్టుకొనిరి. ఈరెండు రాష్ట్రముల నొక రాజ్యముగ నేర్పఱచి ఆస్త్రియావారి యధీనము గావించిరి.

ఈ యేర్పాటువలన బోస్నియనులును, హెర్జెగోవినియనులును నుండి పడి ఆస్త్రియను సంబంధముల తప్పించుకొనుటకై యత్నించుచుగాని, తుదకు విఫలమైరి. అంతటనుండియు, తురుష్కులస్థానమును ఆస్త్రియనులు వహించిరి. ముప్పది సంవత్సరములు గడచినవి. స్థాపులుమాత్రము తమకు గలిగిన పరాభవమును మఱువలేదు. ఆస్త్రియావారి కనేక శ్రమలు గలిగించుచుండిరి. ఆస్త్రియావారికి తమ రాజ్యమును విస్తరింప జేయు నభిలాష, హెచ్చి హెచ్చి తుదకు 1908 సంవత్సరమున, నీరెండు రాష్ట్రములను తమరాజ్యములో గలుపుకొనిరి. ఇందువలన మునుపటికంటె జాతిద్వేషము ప్రబలమయ్యెను. ఇట్లుండ మొన్న చాలానురాష్ట్రములవారికిని, తురుష్కస్థానమునకును యుద్ధముకచ్చెను. దీనిలో సర్వయావారు యాపిన శైర్యము నిరుపమానము. వీరు పొందిన జయములు బహుశ్లాఘ్యములు. యుద్ధము ముగిసిన పిమ్మట ఏడ్రియాటిక్కు తీరమున నొకరేవును సుసాదించుటకై తురుష్కస్థానముతో ప్రయత్నించెను. ఇది లభించియుండెనేని, సర్వయావారు సముద్రముతో సంబంధములేని చిక్కు నివారణమైయుండును. ఏడ్రియాటిక్కులో నుండుటవలన ఆస్త్రియాకు ప్రక్కలోని బల్గేమువలె నుండియుండును. అందువలన నీ ప్రయత్నము సాగకుండ నాస్త్రియాస్వతంత్రులు వినియోగించెను. సర్వయావారు గలిగిన ఆశాభంగమునకు మితిలేదు. వీరి జాత్యభివృద్ధికి భంగము వచ్చు కార్యములెల్ల నాస్త్రియా యువర్షు చుండెను. అప్పటి నుండియు స్వయావారికి ఆస్త్రియావై రోషము గలుగుచు తుదకు మొన్న టిహత్యయందు పరిణమించెను.

ఇపు డొకవేళ ఆస్త్రియా సర్వీయాలకు నిశ్చయముగా యుద్ధమే సంభవించినయెడల నిది యంతటితో నిలువనేరదు. సర్వీయావారిని రుష్యవాదిని నొక్కజాతి. అందుచే సర్వీయాకు తోడ్పడునిమిత్తమై రుష్యులు యుద్ధసన్నాహమునందున్నారు. ఆస్త్రియావారును జర్మనీవారును నొకజాతివారు. అందుచే జర్మనులు రుష్యులకు తోడ్పడు నుద్దేశముతో కత్తులు నూచుచున్నారు. ఇక జర్మనీవారికిని జర్మనువారికిని చిరకాలా బద్ధవైరము. తమపనిని సాధించునిమిత్తమై పరస్పరము వారు కనినెట్లుకొనియున్నారు. కాలవివక్షలేమియును జర్మనులకును, ఆస్త్రియనులకును సహాయములేమియును న్నిచ్చుముగ నున్నామని ఇటలీవారు తెలియజేసియున్నారు. ఇక నింగ్లాండుమాత్రము మిన్నకుండగలరా? ఈ యుద్ధము హిందూవిరోధాభివృద్ధియందు నీ యుద్ధమునుచే చచ్చుచున్నావు.

న్యాయ విమర్శ.

బొంబాయి హైకోర్టులో ఈనెల 23 వ తేదీని యొక మహాద్వితీ తీర్మానము ప్రకటించబడెను. లండన్ నాయుండలి జి. ఐ. పి. డైరీలో చేరిన కర్మాగారమున ఫిట్టరు పనులలోనుండిన నలుపురు యూరోపియనులు 17 సంవత్సరములు మొదలు 25 సంవత్సరములలోపుగా నుండు నయస్సులుగల వారు ఆగ్రానుపరిసరములనుండు నోకపార్శియొక్క బాగికోనికి తోచ్చి పూలు, పండ్లు కోసికొన బ్రయత్నించుచి. దానిని కనిపెట్టి మాలి వారి నడ్డ గించెను. అందుకా యువకులు కోపగించి 55 సంవత్సరముల ముసలివానిని ముప్పిపోటులు పోడి చిరి. అందులో నొకడు రాతినో పొప్పులుపండునో మాలిమీడికి విసరెను. దానిఫలముగ మా లి మృతుడయ్యెను. యువకులపై 396 వ సెక్షను క్రింద హత్యోగూహిత దోషికి నేరము మోపబడెను. ముఖ్యములు యూరోపియనులనుండునపున ఈ ఆస్తిస్థులు కలెక్టరుగారగు లేఖముగారు వీరిని హైకోర్టు సెషన్ కు విచారణకు పంపిరి. అచ్చట యూరోపియనులే యెక్కువగాగల జ్యూరీ సహాయమున జడ్జి హేనర్లుగారు కేసు విచారించిరి. ఈనెల 22 వ తేదీన మొదటిహత్య, దోషికియను నేరములను మోచి దోషికి, బలమగు ఘాతయను నేరములను మోపి యూరోపియను బాలుర ను జామీనుమీద వదలిరి. 23 వ తేదీనాడు మరల విచారణకు వచ్చునప్పటికి జడ్జిగారు పిల్లకాయలు రాలుతీపీ రవ్వనప్పడు బలమగుఘాతచేయవలయు నను నుద్దేశమే యుండదనియు దోషికితోచేదిన బలమగు ఘాతకు నేడుసంవత్సరములశిక్ష కలదని యు నడిచెను. దానిపై ప్రాసక్యూటరుగారు తా మానేరములను నడలుకుండుమనియు సాధారణఘాతతో చేరిన దోషికియను నేరముక్రింద కేసువిచారణవచ్చుననియు చెప్పిరి. అందువలన మొదటినేరము రద్దుకరపడి విచారణ ఈకడపటినేరమునక గూ జరిగెను. కొంతవిచారణ జరిగినపిదప జడ్జిగారు న్యాయకేసు స్వభావమును చెప్పిరి. జ్యూరీవా రోక్రిందముగా దోషికినేరము తోసివేసిరి. అందరు ముగ్ధులయైనను చోరీనేరమును, రెండవముగ్ధులు కైల్లువైమాత్రము దీనితోగూడ సాధారణ ఘాత నేరమును తీర్మానించిరి. జడ్జిగారు నేరములు పిల్లకాయలనియు వీరిదిది మొదటినేరమనియు జెప్పి చోరీనేరమునకు నొక్కొక్కనికి రు 50 ల జరిమా నాయును కైల్లుకు సాధారణఘాతకు మరీ యేబది రూపాయలు జరిమానాయును విధించిరి. ఈజరి మానా మొత్తములు దరద్దప్పవంతురాలగు మా లీబిల్లు కిచ్చినట్లు తీర్పు చెప్పిరి. ఫిట్టరు పనులు చేయుచు తీవ్ర నాధారముగడించుచుండు 17 మొదలు 25 వరకు వయసుగల యువకులు వినోదార్థమురాలు విసరి మనుష్యులను జంపు వివేకింనులగు బాలురెట్లయిరో తెలియరాదు. దొంగతనమునకు బోయి ఆడ్డము తగిలిన వానిని తప్పించుకొని పారిపోవ యత్నించుచు వానిని చానమోడుటలో బలమైన ఘాతకును ద్దేశము లేదనుట యే మానసిక తత్వజ్ఞానమో యూహించలేము. నేరమునుండి నేరమునకు దిం

చుచు కడపట మోపిన నేరమును నిలువనప్పుడు తీర్మానము మరీయొక నేరము పై నిచ్చి ఆనేరము నకై శిక్ష విధించుటయే న్యాయశాస్త్రాను సారమో యెరుగరాదు. ఇంత దుండుగ మొచ్చిన దొంగలకు మొదటి శిక్షయని రు 50 జరిమానా విధించుట యెట్టి న్యాయద్వైత్యో వర్ణింప నలవి గాదు. ఉత్సాహమునై ఒడలెరుంగక తప్పుదారుల బడి దురాగతము లొనర్చు హైందవ బాలురను నే మాత్రపు కరుణయైన చూపక యా జన్మాంతము వెంటాడుటయు హైందవ ప్రాణములను చీరికి గొనక ప్రవర్తించు యూరోపియనులను నీ పగది యలసభావమున నదలి పెట్టుటయు బ్రిటిషు కోర్టులలో జరిగిన యెడల బ్రిటిషు న్యాయమున కెట్టి భంగమో ప్రభుత్వమువారు యోజింప వలసి యున్నది. మొన్న 21వ తేది కరీం నగరమున కూలీని చంపినందులకు హడ్డనుగారిని రు 500 ల శిక్షతో వదలుటయు ప్రభుత్వమువారు గమనింప దగినదే. బొంబాయి హైకోర్టులో జరిమానా చచ్చినవాని భార్య కియ్యబడినది. కరీం నగరపు కేసులో నీ గుణముగూడ కానరాలేదు. ఇట్టి కేసు లిప్పు డెక్కువగా పొడ సూపు చుండుటచేసి యెక్కువ జాగ్రత యవసరమని నమ్ముచున్నాము.

ఆస్త్రియా రాష్ట్రము విగ్రహము ప్రకటించినది. సర్వియాకు దగ్గరి చేవయి మాంటిని గ్రోరాష్ట్రమున నుండు అంటివారి రేవును ముట్టడించి రాకపోకలను ప్రతిబంధించినది. గ్రేప్రభువు ప్రారంభించిన సంధి యుపక్రమమునకు ఇటలీ ప్రాంసు లియ్యకొనినవి. జర్మనీసానుభూతిని తెల్పుచు ఆస్త్రియా హంగరీ అట్టిమాధ్యస్థ మొప్పుకొనదనియు శక్తిపంచకమును నాలోచించుట యుక్తమనియు దెలియజేసినది. రుష్యారాష్ట్రము గ్రేగారి యుపక్రమ మూల సూత్రము చక్కనిదే యైనను ఆస్త్రియాతో నేరుగా నుత్తర ప్రత్యుత్తరములు నడుపుకొనెద ననెనది. రుష్యావారు యుద్ధమునకు పొంగుచున్నారు. రుష్యాచక్రవర్తి జారుగారు నైస్యములను గొన్నిటిని పొలిమేరల వద్దకు బంపుచు “ఈరీతి యవస్థలు ఏడున్నర సంవత్సరములుగా పడినారము. ఇక చాలును” అని పల్కినారట! ఆస్త్రియా హంగరీ సర్వియాపై బడతీర్మానించు కొనియున్నది. ఆస్త్రియాచక్రవర్తి సర్వియావారి కుట్రలను వర్ణించి తానుచేయు తీర్మానముల జవాబుధారి నంగీకరించి ఆస్త్రియా హంగరీయొక్క గౌరవమును ప్రతిష్ఠను స్వామ్యమును నిలవ బెట్టునిమిత్తము ఖడ్గము ధరించుట ప్రకటించియున్నాడు. లండను నందలి నానాదేశ రాయబారులును రుష్యా ఆస్త్రియా లొకరీతి సమాధానమునకు వచ్చినవని యభిప్రాయపడు చున్నారు. ఆస్త్రియా సర్వియా నాక్రమించు కొనుట లేదనియు సర్వియాకు రాజధాని యగు బెగ్గ్రేడు మున్నగు ముఖ్యస్థానములు చేజిక్కిన వెనుక మరల సంధి కార్యములు నడుచుటకు కాలమిచ్చుననియు నమ్మకముగా తెలిపినందున రుష్యా జోక్యమిప్పుడు కలుగజేసి కొనదని వీరి విశ్వాసము. ఆస్త్రియా కొంచెమైనను సందిచ్చిన యెడల సర్వియాకు బుద్ధిచెప్పి సంధిచేయ గలసితి యందు రుష్యాయుండుట చేత నీయభిప్రాయము సరియని తోపలేదు. వార్తలు ప్రతి నిమిషమును భిన్న భిన్నములుగా లండను నగరమునకు వచ్చి చేరుచున్నవట! గ్రేప్రభువుగారి మొదటి ప్రయత్నము ఫలమందకుండుటచేతను సందర్భములైన వర్ణించిన రీతినుండుట చేతను ఆస్త్రియా చక్రవర్తి యొక్క ధృఢనిశ్చయము తెలియవచ్చియుండుట చేతను మహాసంగ్రామ మని వార్య మగునని తోచుచున్నది.

ఆస్త్రియా సర్వియా యుద్ధము.

చక్రవర్తిపార్కెసిన్ ఖడ్గపాణియగుట.

యుద్ధము ప్రకటించబడుట.

విరోధరాష్ట్రములవారి సన్నాహము.

లండను. జూలై 28:— ఆస్త్రియావారు యుద్ధమును ప్రకటించిరి.

లండనులో తెలియుట.

లండను జూలై 28:—ఆస్త్రియావారు యుద్ధమును ప్రకటించిన సంగతి లండనులో స్టాంప్లెస్చేంజి కార్యస్థానము మూసినతరువాత తెలిసినది.

రాజీ ఆశ.

లండను జూలై 29:—ఆస్త్రియా, రషియాగౌరవముల వారికి తంతిద్వారా ఉత్తరప్రత్యుత్తరములవలన జరుగుచున్న ఆలోచనలను బట్టిచూడగ, విరోధాఖండములో పుట్టినన్ని యుద్ధాన్ని ఆర్పివేయబడునను ఆశ కొంచెము కలుచున్నది.

ఆహారపదార్థముల వెలలు.

వియన్నా:—ఆహారపదార్థముల వెలలు ఏబదిరెట్లు వృద్ధి యైనవి. మార్కెటులోని సాఫ్టికరములను కొల్లగొట్టి దొమ్మి గావించిరి.

జర్మనీ, ప్రాన్సుల యుద్ధసన్నాహము.

లండను జూలై 29:— జర్మనీవారు సేనను, నావికా దళమును జాగ్రత్తపరచు చున్నారు. ప్రాన్సు ముఖ్యపట్టణ మగు ప్యారిసు నగరములో రహస్యముగ యుద్ధప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

బ్రిటిషు సాకాస్థానములు.

బ్రిటిషు సాకాస్థానములలో పనులు చురుకుగా సాగుచున్నవి.

రషియావారి సంతోషము.

యుద్ధప్రకటన రషియావారికి ఆనందమును కలిగించినది. రషియా ప్రజలు సంతోషమును వెల్లువయ్యుచు కేకలువేయుచున్నారు. పిటర్సుబర్గనగరమునందలి బ్రిటిషు, ఫ్రెంచి రాయబారుల కచ్చేరీలయెడల జనులు గుంపులుగగూడి ఆనందధ్వానములు సల్పుచున్నారు. పోలీసువారు గోలజరుగకుండ ఆప వారు.

ఇటలీ మంత్రుల భేదభావము:— ఇటలీదేశముయొక్క పరదేశ వ్యవహారములను జూచు మంత్రియగు మార్క్విసుడి రాన్ గియోలియానోగారికిని, ముఖ్యమంత్రియగు సెనాటొస్టావ డ్రాగారికిని, సర్వియా, ఆస్త్రియా కల్లోలములో అభిప్రాయ భేదములు కలిగినవి.

ముఖ్యమంత్రిగారి అభిప్రాయము:— మనము ఎవరిపక్షము అవలంబించక తటస్థముగ నుండవలయునని ముఖ్యమంత్రి గారనిరి.

సోషలిస్టుల సభలు.

యుద్ధము చేయగూడదని సోషలిస్టులు 28 సభలను బర్లినులో చేసినారు. సంగీతధ్వానములవలన నుపన్యాసములు వినబడినవికావు.

లండను కైల్లు సలహా

లండను జూలై 29:— మనము భేదములను ఇప్పుడు మరచి పోవలయును. యూరోపు ఖండములో ఘోరమగు కల్లోలము జరుగుటకు సిద్ధముగ నున్నది. ఈ సమయములో మనమందరము ఏకమై కల్లోలము జరిగకుండ ఆవలయును. మన గవర్న మెంటు మారు విషయమును ఇప్పుడు కట్టి నెట్ట వలయునని లండను కైల్లు పత్రిక ఇంగ్లండు ప్రజలకు సలహా నిచ్చుచున్నది.

అంటివారి రేవుముట్టడి.

అంటివారి రేవులోనికి రాకపోకలకు ప్రతిబంధక మేర్పరచినారు.

ఆస్త్రియా చక్రవర్తిగారి తీర్మానము

ఆస్త్రియా చక్రవర్తిగారు సర్వియా వారికుట్రలను గూర్చి వ్రాయుచు నిట్లు ప్రకటించిరి:— నాతీర్మానమువలన గలుగు పక్షపాత సాన మేమో నాకు తెలియును. ఈ విషయములో నేను భగవంతుని కెంతవరకు ఉత్తరవాదిని కావలయునో నేనెరుగునును. ఆస్త్రియా హంగరీకి గౌరవము గొప్పతనము, రాష్ట్రీయీక్యమును సాధించుటకునే నాయుధముచే బూనితిని.

ఆస్త్రియావారి ప్రకల్పములు.

వియన్నా:—ఆస్త్రియా హంగరీ రాజకీయ వ్యక్తియని మార్తమేకాదు. భామందలు నొక జాతివారమే యను విషయ మిప్పుడు విరోధాదు ప్రకటించున్నారని దొరతనమువారి పక్షపు పత్రికయగు క్రెమడెల్వాట్ అను పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

సర్వియా అహంభావము.

సర్వియాయొక్క అహంభావము ఆస్త్రియా సంతోషకరమైనవలన విచ్చిన్నము చేయబడును.

రవ్యవారు వైద్యమును సమకూర్చుట

చక్రవర్తిగారి ప్రసంగము

లండను జూలై 28:—టయియ్యపుత్రికకు పెంటుపీటర్సు బహినుండి యిట్లుని తింటివచ్చెను:—రవ్యవర్తి బారుగారు ఫిన్లండు నందలి కేర్యుకు వెల్లిరి. వైద్యమును సమకూర్చును త్తరువుచ్చుచు “ఏడున్నర సంవత్సరములనుండి, మనమిట్టి కల్లోలము తెన్నిటికోనిలువగలిగితిమి. ఇది చాలును.” అని చెప్పిరి.

జర్మనీవారికి నూచన.

ఆసమయమునందే జర్మనీవారికిట్లు తెలుపబడెను:—మీరు వైద్యమును సమకూర్చినచో మా వైద్యమునందలి మిగతభాగమునుగూడ సమకూర్చెదము.

సర్వయావారి వరతులు.

ఆస్త్రియావారి ఆగ్రహము.

వియన్నా జూలై 28:—తమ వరతులకు సర్వయా వారిచ్చిన జవాబును ఆస్త్రియావారికి వారతనమువారు ప్రకటించిరి. సర్వయావారి జవాబు త్విప్రకరముగ నుండ లేదనెను కాఁజనులు గూడ ప్రకటించిరి. సార్ కేవో హత్యల విషయమున సర్వయావారు తమంతట తామే విచారణచేసి యుండవలసినదని ఆస్త్రియావారతనమువారు నొక్కి చెప్పెనున్నారు.

సర్వయావారు కుట్రచేయుట

ఆస్త్రియా హంకరివారు పంపిన ఆంత్యసంక్షేపమునందలి వరతులలో కొన్నిటిని సర్వయా వారు మార్చిరి. ఇంతియగాక సర్వయావారు కుట్రలు చేసినని దోషమాటోపించుచు ప్రకటించబడినది.

చంచలమైన స్థితి.

ఈసమయమున నోటికతో నుండుటయే సాధనము. స్థితి గతులు చాల చంచలముగ నున్నవి. నిమిషమున కొకవార్త తెలియుచున్నది. యుద్ధము జరుగునా లేదాయని నిర్ధారణ చేయ నెంచుట నిష్ప్రయోజనము. ఆలస్యమైన కొలది లాభము కలుగునని మాత్రము చెప్పవచ్చును.

రాబోవు విషయము.

సర్వయావారిపై దండెత్త నాస్త్రియా హంకరివారునిశ్చయించిరవ్యవారుట్లున్నది. యుద్ధమునకువచ్చినచో జర్మనీ వారుగూడ యుద్ధమునకు బయలుదేరుదురు. అట్టి సమయమున సర్ ఎవ్వర్లుగారు నిన్నను నూచించినవిషయము సంభవించును.

జర్మనీవారి యభిప్రాయము.

జర్మనీ వారిట్లుచెప్పినని రాయవారుల సభావిషయమున రూటరుకు తెలిసిరది:—సర్ ఎవ్వర్లు గ్రేగారి యభిప్రాయముతో మేము మనఃపూర్తిగా నేకీభవించుచున్నాము. కాని ఆస్త్రియా హంకరివా రిట్టి విషయమును మధ్యవర్తుల మూలమున పరిష్కరించుకొనుట కష్టపడదు గనుక నీసభ జరుగునట్లు కనుపడదు.

రాయవారుల సభకంటె కొప్ప రాష్ట్రముల వారెప్పటి కప్పుడు కూడబలుకుకొనుట మంచిది.

జర్మనీ వారికాదశము.

బెర్లిను జూలై 28:—జర్మను నావికాదళము కీలు నొద్దను, విల్ హెల్ము హెకెయొద్దను సమకూడుచున్నది. బ్యాంకులు - కరులు.

నేనింగున్ బ్యాంకులలో నుండి సొమ్ము తీసివేయుచున్నారు.

రాయవారుల యభిప్రాయము.

లండను జూలై 28:—లండనులోని రాయవారు లిట్లు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఆస్త్రియా హంకరి వారును రవ్యవారును సమధానపడి యుండవచ్చును. ఆస్త్రియావారు సర్వయాను జయించుననియు, ప్రభుత్వముక్రిందకు దీసికొనమనియు, చెప్పియుండవచ్చును. ఆస్త్రియా హంకరివారు బెల్ గ్రేడు మొదలగు ముఖ్యస్థానముల నాక్రమించిన తరువాత సర్వయా వారాలలోమిదు కొనుటకు కొంతయవకాశ మిచ్చెదరని తోచుచున్నది.

సర్ ఎవ్వర్లుగారి సలహా.

గ్రేగారి సలహాను రషియా వారతనమువారు ఆంగికరించినారు. ఆంగికరించినను రషియావారు వెనుకటివలెనే ఆస్త్రియావారి అభిప్రాయమును ఎప్పటికప్పుడు కనుగొనును, తమ అభిప్రాయమును వారికితెలుపుచుందురు.

రైలుస్టేషనులను అధిగమించుచేసికొనుట.

లండను జూలై 28:—జర్మనుసరిహద్దులలో నున్న రైలుస్టేషనులను జర్మను మిలిటరీవారును రషియాను సరిహద్దులలోనున్న స్టేషనులను రషియాను మిలిటరీవారును వశపరచుచున్నారు.

కామన్సునభ.

సామాన్యల్యాండు క్యవహారము.

లండను జూలై 28:—కాలనీల సెక్రటరీయగు హార్కోర్ట్ గారు నేడు కామన్సునభలో ఇట్లు చెప్పినారు:—సామాన్యల్యాండు దేశమునందలి బురావో బహుశా సెప్టెంబరులో బ్రిటిషువారిచే ఆక్రమింపబడును.

మలయా ద్వీపములు.

మలయా ద్వీపముల వారతనమువారికి కావలసిన ఆస్పప్రస్తుతియు పుచ్చుకొనబడదు.

సింహళము-నల్లమందు.

సింహళములో పూర్వమునుండి నల్లమందును తినుచున్నవారు చనిపోయినతరువాత, ఆదేశములో నల్లమందును, ఎవ్వరును ఉపయోగింపరు. అంతట సింహళములో నల్లమందు అత్యుపయోగము.

సింహళములో సారాయి బట్టిలు.

సారాయిబట్టిలను కట్టి సారాయిని తయారుచేయుటకు సింహళపు గవర్నరుగారు ప్రజలకు లైసెన్సుల నిచ్చుటకు సిద్ధముగనున్నారు. కాని ఆ బట్టిలవలన వచ్చు లాభమును అనుభవించు హక్కును ఇంక ఇతర సమసాయములను గలుగజేసినగాని ప్రజలు ఈ పనిని ఆదలంబింపరు. అట్టి సదుపాయములను హక్కులను ప్రజలకు యిచ్చివేసిన తరువాత తిరిగి వారిని వారధ్వనుండి లాగికొనుట కష్టమగును. సారాయిబట్టిలను గవర్నరుగారే కట్టించిన హాగుండును.

ఈస్టు ఇండియా సంఘము.

థామసు సమ్యుగారి యుపన్యాసము.

లండను జూలై 28:—లండనునందలి ఈస్టుఇండియా అసోసియేషనునకు యుపన్యాసించుచు నిడివగలో బొంబాయి ప్లాకు వర్క్సును డిపార్టుమెంటులో పనిచేసిన థామసు సమ్యుగారిట్లు చెప్పిరి:—ప్రత్తిని పండించుటకు సింహళముకంటె మేలైన ప్రదేశ మెక్కడను లేదు. 1000000 బేలల దూరిని పండింపవచ్చును. సింహళ దేశ మిచ్చు దేశమును బోలియున్నది. శ్రేష్ట తమమైన ప్రత్తిని పండింపవచ్చును. 1000000 యకరముల భూమియందు ధాన్యమును పండించుచున్నారు. ఆయనను సింధునదికి తూర్పున వరచేయుటకు పనికొనిభూమి చాల నున్నది. దీనివైకాల్యము 6000 చదురవుమైదు. దీనిలో ప్రస్తుతము 100000 యకరములలో మాత్రము ప్రత్తి పండింపబడుచున్నది. క్రమమైన నీటి సదుపాయముండినచో అంతకు రెట్టింపు భూమిలో పండింపవచ్చును. దీనివలన వారతనమువారికి సాలుకకు పొ.250000 నుల లాభము వచ్చును.

ఆతి మూత్రవ్యాధి.

డాక్టరు సాటర్నును.

ఆతి మూత్రవ్యాధి విషయమై శోధించుటకు డాక్టరు సాటర్నును గారిని మదరాసు గవర్న మెంటువారు నియోగించిరి. ఈ వ్యాధివిషయమున నిటీవల జర్మనీలో జరిగిన పరిశోధనలను గ్రహించుటకై జర్మనీదేశమునకు వెళ్లుదురు. అచ్చట నుండి తిరిగి సెప్టెంబరులో మదరాసునకు బయలుదేరవచ్చెదరు.

ప్ర్యానినహత్య-దోషివిడుదల.

ప్ర్యానిను జూలై 28:—ప్ర్యానినులో ఇదివరకు మంత్రిగా నున్న కైలాస్చంద్రగారి భార్యయగు కైలాస్సు వారసారి, “ఫిగారియో” అను ప్రతికాసంపాదకుని తుపాకితో కాల్చి చంపినదనియు, నేను విచారణ జరుగుచున్నదనియు, తెలుపబడినది. ఈమెను విడుదలచేసినారని నేడు తండ్రివాడచెప్పెను.

అంగ్లో పెన్సి యను ఆయుర్లకంపెని.

ఈ కంపెనీయందు వారతనమువారి పక్షమున పెండెయెక్స్ ఫీషెయో డ్రాక్టరుగ, లార్డు ఇంచీపుగారు నియమింపబడిరి.

దేశీయ తంత్రీవారలు.

దక్షిణహిందూస్థానము.

బంగారము తీసికొని మోసము.

కల్లికోట జూలై 28:—పాలకుల పంచాపకేశయ్యరు అనునతడు కాసులనుండి బంగారమును చూచుచునేసినందునకై కేసు తీసికొనిరాబడినది. ఈ కేసు కల్లికోట సెషన్సుజడ్జి ఏ. ఇడింగుటను వి. సి. యి. గారు విచారించి ముద్దాయిని విడుదలచేసిరి.

పూర్ణానది వరదలు.

సికింద్రాబాదు జూలై 28:—పూర్ణానదికి వరదలు వచ్చినందున పరాసరిగ ప్రయాణముచేయుటకు పీలులేదని రైలువే యధికారులు తెలియజేయుచున్నారు.

బొంబాయి

ప్రాఫెసరు జి. యాజడాసిగారు.

బొంబాయి జూలై 28:—వై జాముదొరతనమువారు నూతనముగ పురాతనపు పరిశోధనకాళిను యేర్పాటుచేసిరి. దీనికి బంగారోవిద్యాకాళికు సంబంధించిన ప్రాఫెసరు యాజడాసిగారు నూతరింపెండెంబుగ నియమింపబడిరి.

బెదిరించి డబ్బులూగినందునకు శిక్ష.

బొంబాయి జూలై 28:—మొన్న మొన్న నే సోబ్దరు పనినుండి తప్పించివేయబడిన అల్బర్టువ్రైసు అను యూరోపియనుడును, విలియము వోకోసు అనునతడును పోలీసు ఉశ్వాగులవని మారువేషములు వేసికొని తన్ను బెదిరించి డబ్బులూగినందునకై జైమునచ్చినా సర్వాంశితాబకు అనుపాద్యి ముగ్గురు కేసుతీసికొనివచ్చెను. ఈ కేసును బొంబాయి మోక్షోక్త సెషన్సులో న్యాయమూర్తి హేమర్లుగారు విచారించి తీర్పు జెప్పిరి. ఏడుగురు యూరోపియనులును, ఇద్దరు ఈజిప్షియనులును కేసులో జ్యూరులగ నేర్పాటుచేయబడిరి. సొమ్ము లాగినవేరముక్రింద ముద్దాయి లిద్దరు దోషి స్థులనియు, పోలీసు ఉద్యోగిగ్గుడని మారువేషము వేసికొనిన నెరముక్రింద ముదటి ముద్దాయి దోషి స్థుడని యు జ్యూరులగు లు తమ అభిప్రాయమును తెలియజేసిరి. మొదటివేరమున కిద్దరు ముద్దాయిలకు చెరిమాడు సంవత్సరములకనిఖయిదును, మారుదూఘాయల జరిమానాయు, విధింపబడినవి. ఈ జరిమానా చెల్లించరాదుల ఆ కేసిమాసముల ఖయిదు ననుభవించు నట్లు ద్విరువు చేసిరి. మరెొకసంవత్సరపు కనిఖయిదు విధింపబడినది. ఎనిమానాసొమ్ము చెల్లించబడినయెడల ఫిర్యాది కిచ్చునట్లు జ్ఞాపింపబడినది.

కరాచీ నర్తకి సంఘము.

కరాచీ జూలై 28:—డీస్త్రిక్టు మునిసిపలుల్లిల ప్రస్తుతము బొంబాయి శాసనసభలో విచారంప బడుచున్నది. ఈ లిల్లు నంగికరించుచు కరాచీ వర్తకసంఘమువారు తీర్మానించెరి.

పటాలమునుండి పారిపోవుట.

బొంబాయి జూలై 28:—మహా కుగ్రములో నుండిన రెండవహోయ-షిన్న పటాలములో పనిచేయుచుండిన వైని కుడు డడియు. టి. హాసు కొంచే యశుశిక్షకు పటాలము వదలిపెట్టి పారిపోయినందునకై నేడు సోఫ్త కెసిడెన్సి కేజిస్ట్రీటుగారి యెదుట విచారించబడినది. ముద్దాయి తన ప్రయాణమునకు కావలసిన పనుల నన్నిటిని నీళ్ళము చేసికొని యున్నాడ. నేటి యుదయము ఆస్త్రిలియాకు వెళ్ళవలయుండెను. ముద్దాయిని విలిటరీ అధికారులస్వాగతము చేయుటకై న్యాయాధికారి యుక్తగత్యుచేసెను.

బొంబాయి శాసనసభ

ప్రవా నెలై 27:—నేటి మధ్యాహ్నము కాల్సిలూ భవనమునందు బొంబాయి శాసనసభ ప్రారంభమైనది. ప్రవతవహించిన వెల్లింగ్డుడు ప్రభువు ఆగ్రాసభాధి ప్యమును వహించెను. సభ్యుల నేకులు సభ నలంకిరించిరి. క్రొత్త సభ్యులు మూములు ప్రకాము ప్రయాణముచేసిన తరువాత సభకు ఉపక్రమింపుచు క్రొత్తవచ్చు గారు ఇట్లు చెప్పిరి.

హోడ్డెంబ్రెడ్జి మోము.

నేడు మనము దుఃఖముతో సమాజేశ్చేనాము. ఈడు! ఖము మనకేకాదు. ఇండియాలో ఆందరికరి కనిగినది. కాని ఆందరికన్న మనకుకలిగినదుఃఖమువిపరీతిము. విలయంబురా? కొద్దికములక్రింద హోడ్డెంబ్రెడ్జి లండను వెళుమంకగా ఉత్సాహముతో ఆమెను మనమువంటిమి. శిశిము స్వస్థపడి, సంపూర్ణాస్వస్థమును పొంది ఇండియాకువచ్చి ధైర్యతోకలసి ఇండియానల జేముమునకుగాను పోటుపడులలోని ఉత్సాహ పూరితముగు మాటలను చెప్పితిమి. మనయాశ వివాశ్చయెన్ది. మనమొకటి కలచిన భగవంతుడొకటి కలచినాడు. భగవంతుడామెకు శాశ్వతి మగు విశ్రాంతి వా సగినాడు. ఈ మె మరణము వలన ఇండియా కే ఫె మొక

రంగూను జూలయి 27:— ఇక్కడ పడవ పందెములు జరుగుచుండగా గొప్ప ప్రమాదము సంభవించినది. ఈపందెములకు, ఏడుచిన్న పడవలు బయలుదేరినవి. వీటిలో నొకటియు అనుపడవ మునిగిపోయి దీనిలో నుండిన ఆఱుగు తెప్పను పట్టుకొని వేలాడుచుండిరి. దగ్గరనుండిన పడవమీదనుండి త్రాడువేయగా, నిద్దరు దేశీయులు పట్టుకొని ప్రాణములు రక్షించుకొనిరి. ఇంకొక పడవ మరియిద్దరిని రక్షించెను. పోలీసు యిన్స్పెక్టరును, పోగ్రీసు పోస్టుమాస్టరును తెప్పను పట్టుకొని వేలాడుచుండిరి. వీరిలో ఇన్స్పెక్టరు ఈదగలడు. కాని పోస్టుమాస్టరును రక్షించుటకు, త్రాడువేయుటకు పూర్వమే నీటిలో మునిగిపోయి కనుపడలేదు. ఇన్స్పెక్టరును పడవమీదవేసి వైద్యశాలకు దీసికొనిపోయిరి. పోస్టుమాస్టరు ఇక్కడకు వచ్చి రెండుమాసములయినది:

రంగూనులో దర్బారు.

రంగూను జూలై 28:—గర్వ మెంటు కవచమున తైఫేనెంటు కర్వ గుర్రు సేటిసాయంకాల మొక దగ్బారును బరికిరి. సివిలుయూద్వోకలుగా మిలిటరీ యూద్వోకలును చాల మంది విచ్చేసిరి. ఛీఫ్ కోర్టు న్యాయమూర్తులును కొందరు ప్రీలును, తదితరు ల సేవలునకూడ వచ్చియుండిరి. పతకములు, బిరుదములు మున్నగు బహూమనులు 45 సమర్పించవలసి యుండెను. బి. ఎస్. కాకేగారికి సి. ఎస్. వి. బిరుదమును, తైఫేనెంటు కర్వలు లెల్లు గారికి సి. వి. ఇ. జే. డిహార్డు గారికి సి. వి. ఎస్.ను, రంగూనుబ్యారెంతుకు మేనేజింగు డైరక్టరు పి.వి. చిర్వివాద్దగారికి కె. సి. వి. పతకమును సమర్పించబడినవి. దర్బారు ముగింపునకు వచ్చునప్పుడు సర్ మాన్వేఆడమునుగా రిట్టుపకనొందిరి. తైఫేనెంటు గవర్నరు నిర్వర్తించవలసిన కార్యములలో బహుముతులను పంచివెట్టుట చాల సంత్రివకరమైనది. నేడు బహుముతులు పుచ్చుకొనిన వారిలో నానాజాతులవారున్నారు. ఉద్వోకములలో ననేక శాఖలకు సంబంధించినవారున్నారు. అధికారులు కూడ నున్నారు. ప్రస్తుతము బహుముతులు పొందుటకు నిర్ణయింపబడినను, తమ తమ ధర్మములను నిర్వర్తించి పాలకుల గౌరవమును పొందతగిన వందలకొలది యుద్వోగులకు ప్రతినిధులయి యున్నారు. రాష్ట్రీకార్య విరహమునందు నాకు తోడ్పడుచున్న యుద్వోగులనందరికిని వందనములను సమర్పించుచున్నాను. రాజభక్తితోను అన్యోన్య భావముతోను ప్రజలు నాకు సహాయము చేయుచున్నందునకును వందనములు. వారి సహాయములేనిచో ప్రస్తుత ముండిట్లు కార్యనిర్వహణ మున్నానాకరముగ నుండక విసగుదలను పుట్టించునదిగ నుండును.

కాలమానము.

సిమ్లా జూలై 29:— హిమాలయపర్వత ప్రాంతముల యొక్క తూర్పుభాగమున వన్మ మహాచ్ఛి ద్వీపకల్పము యొక్క దక్షిణమున తగ్గినది. బరిస్సాతీరపు దక్షిణభాగమున వాయువుయొక్క స్థితిగతులు కొంచెము నిలకడలేకపోయినవి. లోయరు బర్బా, అస్సాము, బరిస్సా, సంయుక్తరాష్ట్రముల తూర్పుభాగము, పంజాబు తూర్పు, ఉత్తరభాగములు, గుజరాతు, మధ్యహిందూదేశము, మధ్యరంగకాల తూర్పుభాగము, హైదరాబాదు, చెన్న పుత్తదక్కనులలో సర్వత్ర వర్షము పడుచున్నది. అప్పురూర్, బంగాళము, చోటా నాగపురము, సంయుక్తరాష్ట్రముల తూర్పుభాగము, పశ్చిమోత్తర పర్వతాలలో నక్కడక్కడ వర్షించుచున్నది. బీహారు పంజాబుకు నైఋతి భాగము, కాశ్మీరము, రాజపుత్ర ప్రాంతముయొక్క దక్షిణభాగము, ద్వీపకల్పముయొక్క పడమటితీరమునను, కొన్ని జిల్లులు పడినవి.

నూచన:— మధ్యరాష్ట్రములు, గుజరాతులో వన్మ మహాచ్ఛి, ఉత్తరపు కొనను తిగును.

వృత్తాంత లేఖలు

భీమవరం వార్తలు.

(ఒక విలేఖనునియొద్దనుండి)

ప్రజాకోగ్యము.

భీమవరము జూలై 25:— భీమవరం తాలూకాయందలి చాల గ్రామాదులలో కలరా విశేషముగ నున్నది. భీమవరములో మాత్రము కలరా తగ్గినది. వారమురోజులనుండి వర్ష చిహ్నములు ప్రారంభమయి చిన్న చిన్న వానలు కురియుచున్నవి. ఆకుపీడు మున్నగు గ్రామాదులలో కలరా హెచ్చుచున్నది. పల్లెటూళ్ల యందు వన్మ కాలమున చాలినంత మురుగునీరులేదు. పల్లెటూళ్ల చిక్కులు అక్కినప్పు గమనించుటలేదు.

రయితలకర్షములు.

ఉద్వజనలకు రోజునకు రి ఆకాలు మొదలు రు 0-8-0లు వరకు కూలి యిచ్చుచున్నారు. కూలి అమితముగా హెచ్చుచున్నది. ఈకూలి హెచ్చుటవలన సేవ్యగాండ్లు చాలవాధ పడుచున్నారు. కలరా ఉండటవలన నితర ప్రదేశమునంది కూలీలు రానికారణముచేతను నిక్కడ చాలినంతజనులు లేక పోవుటచేతను వ్యవసాయముకాక సేద్యగాండ్లు చాలవాధ పడుచున్నారు.

వెంకయ్య వయ్యేటికాలువదుస్థితి.

ఈకాలువ పూర్వము గోదావరినదిలో పుట్టినది. అనాదినిర్దుగు కాలవ అయినను అనకట్ట కట్టినతరువాత నీ కాలువలో చాలభాగము మురుగునీటికి నుపయోగించుచున్నారు. ఈకాలువ చివరను 85 వ మైలులోనున్న చినకాపరము లగాయతు 10 మైళ్ల దూరముననున్న యేలూరుపాడు లాకు వరకును చినకాపరము లగాయతు 5 మైళ్లు పాతవయ్యేటిని రమారమి 25000 యెకరములు సాగుఅగుచున్నది. ఈ కాలువ భూములు సామాన్యముగా మునకకు ముందుగాను సాగుబడికి వెనుకగానున్నవి. ఈ మురుగుకాలువ సాగుకుకూడ గర్వ మెంటువారు తూరలు నెట్టియున్నారు. ఈ సంవత్సర మీ భూములకు జూలై 25 తాగిఖునచ్చినను నిప్పటికి రమారమి య 5000 అయిదువేల యెకరములు అయినను సాగై యుండలేదు. ఈ సాగయిన భూములయినను విశేష పల్లపుభూములై

యున్నవి. హైలెజ్ లుఫానల్స్ కాల్యలకుమాత్ర మీ పద్ధతి నుపయోగించినను నిక్కడ నుపయోగించలేదు. ఈ కాలువభూములు సమానపుష్పములలో నున్నవి. నీరు హెచ్చు కట్టుటకు వై గ్రామాదులవారి మురుగునీటి తగాదా రాగలను. సాగు తరుణమందయినను చాలినంత నీరు సప్తయిలేదు. తూర లుచాలవు. వానముగోజాలనుంచి మాసముడివిజన్ ఆక్కినరువారు మాకాలువవూదకు దయచేసియున్నారు. ప్రస్తుతము నీరు సప్త ద్విగా సప్తయిచేయుచున్నారు. వర్షము సహాయమైనది. తనిమ్మ కాలువలకు సాగుబడి పూర్తికావచ్చినది. అధికారు మంచి వారయినను కాలువనుస్థితిచే సాగుబడి ఆలస్యమగుచున్నది. బహుశః నీరు అంతయు మాకేరాగలదు. ముందువ్యాసములో నీ కాల్యస్థితి వివరముగా వ్రావవలసి యింతటితో విర మించినాను.

రాజమండ్రి వార్తలు.

(స్వకీయ విలేఖనుని యొద్దనుండి)

కాలమానము.

రాజమండ్రి జూలై 26 తేది:— ఇచ్చట సుమారు వారము రోజులనుండి ముసురుపడినది. ఒకనాడైనను తగినంత వర్షము కురియలేదు. కాని రాత్రిపగ లొక్క మోస్తరుగా చినుకులు పడుచున్నవి. ప్రజలు చాల చిక్కులుపడుచున్నారు. బీదవార లుండుట కిండ్లులేకయు, కట్టుటకు వస్త్రములులేకయు, ఉన్న ఒక్క వస్త్రమైన నుతికియారవేసికొనుటకు ముసురుచేత చాల చిక్కులుపడుచున్నారు. రోడ్లు కొన్ని బురదతోనిండి యనా రోగ్యముగా నున్నవి. కొన్నిచోట్ల వైడ్డుకాలువలలేక గుమ్మ ములముందర నీరునిలిచి, క్రమమున మురిగి యాగలు రోమలు మొదలగు క్రిమీటకంబుల కాన్వందై, యిండ్లలోనుండు వారి కెంతయు, వాధకలుగ జేయుచున్నవి. ఈ సంగతి మ్యునిసి పలువారు గమనించెదరుగాక.

కలరా.

కలరాదేవత యచ్చటచ్చట వ్యాపించియున్నది. మహాచి కూడ నున్నది. ఇంతవరకు కొంచెమైనను తగ్గలేదు. ప్రజ లాపీఠు లందు నడచుటకు భయపడుచున్నారు.

గోదావరి వరదలు.

వరద విశేషముగా వచ్చినది. కొట్టుకొనివచ్చుకలవ తీసి కొనువారును, అఖండ గౌతమిలో స్నానము చేయువారును, పూజలు మొదలయినవి సల్పువారును, నివియన్నియు సంతోషముగా చూచువారును, వేసవేలు జనులు నిత్యమును గోదావరికి వచ్చుచున్నారు. గోదావరినిండి చూచుటకు చాలభయం కరముగా నున్నది. బొబ్బరలంక మొదలైన చోట్లకు వెళ్లు వెడల్పమరు, బాగుగా నడచుచున్నది. పోలవరం వెళ్లు చిన్న స్త్రీమరు మరమృతులొనున్నది. ఈ స్త్రీమరు బాగుపడవరకు, పోలవరం మొదలగు చోట్లకు వెళ్లుజనము గోదావరికావల వావలమీద వెళ్లుటకు చాల భయపడుచున్నారు. గోదావరిలో కొట్టుకొనివచ్చు పుల్లులకొర కాకచేత చిన్న పిల్లలు లోతునకు వెళ్లి, యిదివరలో నిద్రపిల్లలు చనిపోయినట్లు తెలియవచ్చు చున్నది.

ఒక బాలికారక్షణము.

జూలై 25 తేది, రాజమండ్రి యిన్నీ సుపేట రోడ్డుసమీ పమున నొక 10 సంవత్సరముల యాగుగల బాలిక తమ వొడ్డి లోనికి వచ్చినందులకుగాను, ఒక యాబోతును బెడ్డతో బెడ రించగా నది కోపావేశమై రంకెలువేయుచు, చెంగున నాబాలి కను పొడచుటకు వచ్చుచుండగా, నాబాలిక భయంబున కేకలువేయుచు, పరుకెత్తుచు క్రిందబడెను. ఇంకొక్క క్రుర్ర కాలంబున నా యాబోతు నాబాలికమీదబడి ప్రాణాపా యము గలిగించియుండును. ఇంతలో, పాలెపు అగ్రస్థరాజున నతడా దారినిబోవుచు, నిదిచూచి, యాబోతును మెడబట్టికొంటి వైచి యా బాలికను రక్షించి, తలిదండ్రులకు నొప్పజెప్పెను. ఇట్టి పరోపకారయొక్క ప్రోత్సాహములు కొనియాడ దగి యున్నవి.

వేంకటగిరి వార్తలు.

(స్వకీయ విలేఖనుని యొద్దనుండి)

వేంకటగిరి జూలై 24:—ఈ ప్రాంత్యమున నిదివరకు ఒకపడును వన్మ మైనను : : : : జనులు జంతువులు నీటికై పరితపించు చున్నారు. భీమవరం వచ్చి యెండి పశువులు ఆహారమునకై మిక్కిలి : : : : నుండెను. పాలు పెరుగునకు కరువైనది. వెయ్యి : : : : 2 లక్షయను తృ లేదు. దైవకృపవలన రెండు : : : : జనులుగ మేఘము లాడుచు చినుకులు పడుచున్నవి. : : : : మంచి వర్షము కురి సిన జనుల భాధ తగ్గును.

హిందూస్తాన్ వంతెన

ఈ యూరినుండి బయటకి వెళ్లవలెన్న వివిధయను నేటిరెండువలసియున్నవి. ఇదిచిన్నయేరు గానుండిననువర్ష కాల మునందు వనదవచ్చిన రెండువగాడునెములవరకు దీనిని దాటుట కష్టము. ఏటినిండ గుండురాళ్లు లులుగా నున్నవి. కాబట్టి దీనిపై నొక చిన్న వంతెన యివయుతోవేసి యున్నారు. దీనిపై బండ్లు ఎల్లప్పుడు నడచుచుండును. లోకల్ బోర్డు యింపనీయరు గారున్నదని యిప్పటికి ఆరుమాసములకు ముందు వూసివేసి మరుమృతు ప్రారంభించిరి. ఇదివరకు దానికి కావలసిన యినుప మాలములు పట్టెలురాలేదు. లోకల్ బోర్డు దీనిని నియమము అడిగిన వాటి కొకకై కంపెనీలకు వ్రాసియున్నానని చెప్పుచున్నారు. ఈ వంతెన త్వరలో రిపేరి కానందున బరువు బండ్లు పడుకప్పుము వ్రాసినతీరదు. ఏటిలో బండిని బాగబాలక బలిష్ఠమయిన యెద్దులుకూడ నిలిచి పోవుచున్నవి.

ఇందును గుటించి, శ్రీశ్రీ మహారాజా గారు, శ్రీశ్రీ కుమార రాజా గారు మొదలగు రాజ బంధువులును, పురజనులును ఎన్ని మో ఉత్తరములు డిప్రీ ట్టు బోర్డు ప్రసిద్ధంబుకు, తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటునకు, డిప్రీట్రబోర్డు యింజనీయరునకు అప్పీలు పంపియున్నారు. ఒక్కరికికూడ జవాబు పంపియుండలేదు. డిప్రీట్ర బోర్డువాన పనులట్టి నీతిలోనుండుట మిక్కిలి చింతనీయము. దివాన్ బహుమారు ఆర్. గామపల్లెదరావుగారు కలెక్టరుగానుండి యు నీ విధముగ జరుగుచుండుట జనులకు ఆశ్చర్యముగ నున్నది.

నీటినిబోగించు పుస్తకములు.

మా మహారాజాగారి పాత్రులకు గురువుగాయండు నెమలి. సుబ్బరావు పంతులుగారు హిందూబాలకు హిందూ నీతిమత విషయముల నేర్పుటకుగాను, “హిందూబాల నీతి మత విద్యాభివర్ధన గ్రంథమాలిక” యను పేరుతో చిన్న చిన్న గ్రంథములను వ్రాసి ప్రకటించుచున్నారు. వారు ప్రభుమున “శ్రీ వాల్మీకిచరిత్రము”ను ప్రకటించిరి. దామాయణమును నీతి కథా రూపమున ముద్రింపవెంచి ఆందులో “రావణాని పూర్వ చరిత్రయు” అనుకథను వ్రాసిరి. వేంకటగిరి మహారాజు గారు దీనిని జిత్తగించి గ్రంథమును అచ్చువేయుటకు కావలసి యుండు రూ 75 లు సుబ్బరావుగారికి కరుచేసిరి.

నిడదవోలు వార్తలు.

(మావిలేఖనునియొద్దనుండి)

వార్తలు.

నిడదవోలు జూలై 25:— నిడదవోలు వార్తలు మిక్కిలి పెద్దది. ఒక మొగదగర ఇరువది నాలుగుగంటలు బాట సాగులు బల్లకట్టుమీద కాలవ దాటుచుండురు. ఈ వార్తలు మీద రెండుకొనలను రెండు కిచ్చన్ లయిట్లుకలవు. రైలుస్టేషనునకు ఎదురుగానుండు లయిట్లొక్కటి వెలిగింతురుదాని రెండవది వెలిగించనే వెలిగింపరు. తెల్లవారినవాక కిచ్చన్ లయిట్లు బల్లకట్టుదాటుచోట నుండుట యువసము. అచ్చటనే బండ్లు కూడ దాటును. సాలునకు కొన్ని వేల సంపాదించు వార్తలు నందీ లోపము మిగుల చిక్కును కలిగించుచున్నది. త్వరలో నీలోపము తీరుగాక.

హాస్పిటల్.

నిడదవోలులోని హాస్పిటల్ మారుమూల నుండులో నుండి యదియున్నట్లే తెలియకుండునంతటి నీటిలోనున్నది. దానిని సరియగుస్థలమున తెట్టింప శక్తికారులు యుత్సాహము గాక. ఈ సబ్ ఆఫీసుంటు సన్మనగారిని గుడిపాడ తాలూకాలో తన ప్రభావముచూపుకలరా నేవత్తై డిగ్రీనారు. చుట్టుప్రక్కలవార లాదేవియాగ్రహమునకు కాల్యవ చిక్కులే కుండెను. కంపవుండర్ వీధులలో బనిలేక తిరుగుచుండును.

కరణముల సుత్రము.

తెలుగులో కరణముల సుత్రమునిమిత్తము ప్రప్రీ గ్రామాధికారియొద్ద నొకనెలలో రెండునెలలో శిక్షము వందానా వనూలుచేసి బిల్లింగు కట్టనారంభించిరి. మూడేండ్లకియూ. శని పూర్తికాలేదు. వనూలయిన సామ్యునకు ముఖ్యము ప్రదు రింపలేదు. సామ్యింకా కావలయునేనా తెలియదు. ఎక్కడో మాటలాడక యూజకుండుట భోగనీయము. తెలుగుభాషాకా కరణముల సంఘమేమియను చున్నారో!

సాముల కయము

నిడదవోలు గ్రామమునంది రైలుస్టేషనునకు పోవు లోకల్ బోర్డు వారిబాట వాడుసాముల మునుగు. ఈబద్ధి పందలపట్టుకరణము గారామాగ్యున రైలుస్టేషనునకు పోవు

చు పర్వతస్థులై మృతినొందిరి. ఆపాటకు ప్రక్కనున్న బొమ్మ జెనుడు జోంకలే యీసాములకు వాసస్థలము. అవి కొట్టింది శీతావర్ష పాములబాధ పోవును.

గోదావరివంతెన

గోదావరిపై బైలువంతెన కట్టించి డి.ఎం.కె. వేదల్యూంగ్ కొంతభాగమును మాయగిరి యందుంటున్న గోదావరి మెగత యగుచున్నది. రెండవ పంటసాగునకు నీరుచాల కుండెగియును, అనంతరం ఆనకట్ట కట్టట యవసరము కాన కడియమునుండి ధనశేష్యరము వరకులయిన రానిచ్చియక్కడ గోదావరికి నైనాలుగు పాములకు నాలుగువంతెనలు కట్టి యాచికినండి లయను నిడదవోలులో చేర్చినలెనయను ధన శేష్యరమునుండి రాజమండ్రికి, సామర్లకోటనుండి కాకినాడకు వరనే గ్రాంచి యేర్పడుననియు, తత్తదధికారులు మోచిం చునుండిరని ప్రజలలో నందలి మిక్కిలి ప్రబలముగానున్నది.

బుద్ధురవారము.

(స్వయంవిలేఖనియొద్దనుండి)

కాలహాసము

మచిలీపట్టణము జూలై 28:— మాయూరిలో నిన్నటి నుంచితిని యెంతలు మొదలుపెట్టితిని. ఇచ్చటికలరా మెల్ల గాఢబోవుచున్నది. కలరాను తగ్గించుటకై మాయూరిమునిసి చాలిటివారు చాలకత్తవడిది. ఈమధ్యకురిసిన వానలకు మాయూరిరోడ్డు మిక్కిలి పొడైపోయినది.

గ్రాంథికగ్రామ్యభాషలు

సాతశాలలయందును, కళాశాలలయందును విద్యార్థులు పఠించవలసిన మన యాంధ్రభాష గ్రాంథికముగా నుండవల యునా? లేక గ్రామ్యముగా నుండవలెనా? యను నీమొదలగు భాషా విషయములను చర్చించుట కీపురమందిరమున నాలుగు రోజులక్రంద నొక సభజరిగెను. ఈవిషయమును గూర్చి చర్చ మొదలుగ నుండుటచే సభ యాదినమున ముగించి యుండ లేదు. ఈసభజరిగిన ప్రధమదినమున జేమూరు వేంకటసుబ్బా గావు పంతులుగా చక్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. సభ సేర్పడినవారు క్రిందవ్రాయబడిన తీర్మానమును పథలోనికి తెచ్చిరి.

“ఆంధ్ర భాషాభిమానమును సంప్రదింపకుండ గవర్న మెంటునారును యూనివర్సిటీవారును విద్యాశాలలలోనికి వ్యవ భాషాభిమానము (ఉచ్చారణ భాషను) ప్రవేశపెట్టినందుకు యీ సభవారు చింతించుచు, భాషాభివృద్ధికోరకు గ్రాంథికభాషను వ్యవహారిక భాషగా యెంచవలెనను నున్నందున జేయవచ్చునో, ఆసంగతి యెల్లప్పుడు సాక్షాత్తలయందును, కళాశాలలయం దును విద్యార్థులు పఠించవలసినభాష, ప్రస్తుతలాక్షణిక గ్రాం థికముగానే యుండవలెను. కాన వ్యాకరణ యంత్రముగాఢి యు, నియములేజ్జీయు, భాషాభివృద్ధిమైన గ్రంథములను విద్యార్థులకు పఠనీయ గ్రంథములుగా చేయకుండుటకు గవర్న మెంటు వారిని యూనివర్సిటీ వారిని యీ సభవారు కోరు చున్నారు.”

ఈ తీర్మానమును గూర్చి జరుగుచర్చ మిక్కిలి చిత్ర ముగానుండెను. మారుమూటయేబది నెలలు తీసభ సలంకరించిరి. అందులో పి. అ. పు. వాస్తవ్యులగు పురాణపండ్ల మల్లయ్య శాస్త్రిలవారును, శతావధాని వేంకటశాస్త్రిలవారును నుండి రి. ప్రస్తావనమున నీ తీర్మానమును వల్లూరి నూర్వనారాయణ వాడుగా రుపపాదించిరి. అట్లు సేయుచు “వాడుకయే” భాషాభిమా నమును నిరూపించగలట్టిది యని చెప్పెడు పోరాడుకవిగారి వాద్యమును గూర్చి యుపన్యసించుచు, వాడుకయన కవుల మొక్కయను వక్తలయొక్కయు వాడుకయనయను, వక్తలన మూర్ఖులు వారందరూ వక్తలు గారనియు, వారికి తెలిసినంత వరకు కొక్కొండ వేంకటశాస్త్రింపంతులు వాచే వక్తలనియు, జెప్పిరి. సభ్యులలోనుండి “కాదుకాద” నెడిశబ్దములు వినినవ్యులు. “నీరుమాట్లాడుచు గ్రామ్యభాషను వ్యాకరణము లేదనియు, నియములేదనియు, కొడచెప్పియుండిరి. తరువాత పురాణ పండ్లమల్లయ్య శాస్త్రిలవారు తమ సమాజ వాదానికి నీ తీర్మానము నామోదించుచు నుపన్యసించిరి. వీరి ఉపన్యాస మును విన్న తరువాతనే నూర్వనారాయణ రావుగారికి, వేంకటశాస్త్రింపంతులుగారివంటి వక్తలెక్కువ గలనని తెలిసి యూర్వయ్యుని లోచుచున్నది. ఈ తీర్మానమునే తిరిగి శతా వధానులగాని బలపఱచిరి. అంతటితో ప్రథమదిన సభ ముగిసెను.

మరునాడు సభాధ్యక్షతను రావుమహర్షి పురాణం వేంకటపెద్దయ్యగారు వహించిరి. వారి పాదమునకు వ్యతిరేకము

గావాదించువారి నాహ్వానము జేసిరి. అంత ముట్నూరి కృష్ణ రావుగారు బయలుదేరిరి. వీరు తీర్మానమునందలి ప్రతిమాటను ఖండించిరి. “ఆంధ్రభాషాభిమానమును సంప్రదింపకుండ” యని తీర్మానము నంగున్నది. ఏ కారణముచేత వీరినందరి సంప్రదిం పవలయునో తమకు గ్రామ్యము కాలేదనియు, నట్లు చేయ వలసియున్న నది యసాధ్యమనియు జెప్పిరి. తరువాత “ఉచ్చా రణభాష” యనుపదమున కర్థ మేమియో తమకు తెలియదనుచు నున్నను వాడుకట్టి భాషాభివృద్ధిములను విశదపరుచుటకు “ఉచ్చా రణభాష” యనుపదము వాగుండలేదనిరి. “చింతించుచు” అను పదమున కాలోచించుచు అర్థముకలదుగాక, నచట సరిగా నుండలేదనిరి. “ప్రస్తుత లాక్షణికగ్రాంథికము” అనుపద మున వివాదమొదలనిరి. ప్రస్తుత లాక్షణికమన నెన్ని? నన్నయ్య లిక్కనాదికవులచే చింతపడిన గ్రంథములయందు వాడబడిన పదములనన్నిటిని సమకూర్చుకట్టిగాని ప్రయోగములను, వర్తన ములను వ్యాకరణయంత్రముగా నున్నవని నిరూపించునట్టిగాని, వ్యాకరణ మింకను కలవడలేదనియు, ఇప్పటిలాక్షణికగ్రంథ ములను ప్రమాణముగా జేసికొని మనము వ్యాకరణయంత్రముగా నున్నవని తలచెడు ననేకపుస్తకము లలాక్షణికగ్రంథములగు ననియు జెప్పిరి. “వ్యాకరణయంత్రముగాఢియు, నియములే జ్జీయు” అనుపదములుకట్టి యబద్ధములని జెప్పిరి. వాడుకలను బట్టి వ్యాకరణములు పుట్టుననియు, భాషనువ్యాకరణములే ముందుకట్టి కాకాలవనియు, గ్రామ్యభాషకు వ్యాకరణము వ్రాయబడక పోవచ్చుచుగాని, వ్యాకరణమేలేదనుట కట్టిపాఠ పాటనియు చెప్పిరి. అట్లేనియనుము లేనట్టియనుటయు గుర్తా బద్ధమని వక్కాణించిరి. ఇట్లేయింక ననేకపదములను ఖండించి, యట్టి దోషభరితమైన తీర్మానమునకు తమయో మోదమును కనుపర్చుటకుగాని వ్యతిరేక భావమును, చెప్పుటకుగాని వీలు లేదనియు, చెప్పిరి. అంతసభాసభలో నుండి యింకొకరులేచి తీర్మానమును తిరిగివ్రాసినగాని ముందుపని జరుగజాలదని చెప్పిరి. అటుపిమ్మట కొంతవర్చజరిగెను చివరకు శతావధా నులుగా రింకొక తీర్మానమును వ్రాసితెచ్చిరి. ఇంతలోన కొందరు సభను విడిచిపోయిరి. తరువాత ఏ క్రిందవ్రాయ బడిన తీర్మాన మనేకులచే నామోదించ బడినది. వ్యతిరేకభాష ప్రాయమును తెలియబర్చినవారిసంఖ్య మిక్కిలి యల్పము.

“కారణము నారును, విశ్వవిద్యాలయధ్యక్షులును విద్యాలయములలో నిజీవలవాడుక భాషకు (తెలుగు) తావొ సంగి నందుకు వచ్చుచు, అలాక్షణికమైనట్టి యధ్వానియందు విద్యార్థులకు స్వాతంత్ర్య మొసగుట, విద్యార్థుల భాషాభివృద్ధికి గారణముకాక జాలదుగాన నియుప ద్రవమును తొలగించు టకై విద్యావిధానాధ్యక్షులనుగూర్చి యీసభవారు ప్రార్థిం చుచున్నారు.”

జాబులు.

సంతకములేని జాబులు ప్రకటింపబడవు. సంతకములు రుజువు నిమిత్తమేకాని ప్రకటనాధ్యక్షులు కాదు. కాకితమున కొక ప్రక్కనే సిరిలో స్పష్టముగా వ్రాయవలయును.

I

పరిశ్రమలేమైన విద్యార్థులు.

అయ్యా, నూటెబ్బదిమంది యింటరుమీడియటు విద్యార్థులచే నూకాలేజి నిండిపోయినది. నూటలు ఫయనలలో నాలు పొందిన పదాదువారు ఉచ్చారణముల కొరకు ప్రతిఆశీసునకు దరఖాస్తులుచేత బుచ్చుకొని తిరుగుచు తుదకు ఫలములేక విసికివేసారు చున్నారు. రెండుసంవత్సరముల క్రిందటనే పరి శ్రమలయందు కృతార్థులై యుండియు నేటివరకు నేయద్యో గమునందును చేరనేనివారు లేకకు మిక్కిలముగా నున్నారు. భూములు యింట్లు అమృతాని చనువుకొని కొద్ది జీతములుగల వాకగీ:వైనను సంపాదించలేని యావనలు దేశ మునందు వృద్ధియగు చుండుట కడుశోచనీయము. కర్మవిద్యల యందు శ్రద్ధలేక, చదువన, వ్రాయన, గుణించన మాత్రము నేర్పు విద్యాలయముల వలనమేలు కలుగజాలదనియు అట్టి విద్యనేర్చిన యావనలు పరిపాటులేక తిరుగుచు దేశము నందు అశాంతిని కలుగ జేయుదురనియు పార్లమెంటు మెం బరగు కేరీ హార్డిన్ గారు చెప్పియున్నారు. కనుక కర్మవిద్యాలయములు విరివిగొనఁబడి విద్యార్థులకు యావనలకు తగిన వృత్తులను కల్పించుట దొరతనమువారి విధియైయున్నది.

కాకినాడ పురవాసి.

II

రజస్వలాలనంతర వివాహము.

అయ్యా, వైశిష్టిక క్రింద బరంపురమునుండి డి. కృష్ణమూర్తిగారు జూన్ నెల 29 వ తేదిన వెలువడిన ఆంధ్రపత్రికయందు కొన్ని విషయములను వ్రాయుచు, రజస్వలాలనంతర వివాహముని వ్రాయుట కేవలము పోరాటాచే గాక లాభకారిగాని సామాన కార్యమనియు, అయినను దీని యాధ్యాత్మ్యమును పత్రికాముఖం బున వెల్లడిచేయ వలసినదనియు వ్రాసియుండిరి. పోరాటాలు అని వ్రాయుటలో రావుగారు పోరాటాలు పడియున్నారు. ఏలమన, కోలాచలం వేంకట రావుగారుగాని, వారి సహోదరులును, కవీశ్వరులును నగు కోలాచలం శ్రీనివాసరావు గారుగాని, సంస్కరణమన్న వెనుదీయువారు కారు. కొన్ని సంవత్సరముల నాడు పునరివాసా విషయములందు వేంకట రావుగారు చేసిన పరిశ్రమయను దత్తమండలముల నుండువా రందరిలోన ప్రప్రథముగా వారుచేసి వచ్చిన విదేశయాత్ర యను తమపుత్ర రత్నమును న్యాయశాస్త్రము నభ్యసించ విదేశమునకే పంపుటయను, వారి యాగమనానంతరము వారికొక రజస్వలయైన కన్యనే వివాహము గావించుటయు నిదర్శనములు. బారిష్టరు సాంబశివరావుగారు తమగ్రామవాస్త వ్యులగుటజేసి వీరు జూచియుందురు. ఇక శ్రీమతి సునంద నమ్మగారు రజస్వలయై రెండు సంవత్సరము లైనందున 16 సం॥ రము లుండునని యూహింపక తప్పదు. కనుక నిది వైశిష్టిక ప్రస్తుతపు వ్రాహ్మణుల పద్ధతి ప్రకారము చేయబడిన వివాహముగాక, లోకీయల దారిచావు కేవల సంస్కరణ వివాహమే యయియున్నది. శ్రీమతి సునంద నమ్మగారు రజస్వలయై సుమారు రెండు సంవత్సరములై నది. పట్టణమునందు కల శాకిమలును, వైదికులలో బహు జనులును వివాహకాలమందు వచ్చి యుండి వహువరుల నాశీర్వదించి ఫలతాంబూలంబుల వైకొనిరి. వచ్చినవారిలో చాలమంది యీవివాహమును గుఱించి శ్లాఘించిరి. బల్లారి. వి. నరసింహచార్యులు.

III

లోకల్ బోర్డులు -- బాటలు -- బుద్ధులు.

అయ్యా,

ఆ 1914 సం॥ జూలై ... తేదీని బయలు వెడలిన ఆంధ్రపత్రికలో బరువుబండ్లు అను కీర్తికతో వ్రాసిన వ్యాస మును చూచినచో గోదావరి జిల్లా బోర్డు ఇంజనీయరుగారి కార్య గౌరవము వెల్లడికాగలదు. రాచ బాటల నిర్మించుట ప్రజల త్రేమమున కగుచుండ నిది యిచ్చట వ్యతిరేకముగ పరిణమించినది. బరువుబండ్లు నడచుటచేత రోడ్లు పాడగుచున్న వనియు, ఎక్కువ మరమ్మత్తును గోరుచున్నవనియు నూహించి, ఏతద్విషయమున శాసనమొకటి వెలుగరించుటకు సహితము ప్రయత్నించుట న్యాయమునకు దూరమగుటయేగాక విషాద కరముగ గూడనున్నది. కంట్రాక్టరులు, వోవరు సీయరులు, గుమాస్తాలు మొ॥ వారు సామ్యము సరిగా ఖర్చుకెట్లక తగిన విధమున రోడ్లపని చేయకపోవుటవలన నీ యనర్థము పొస గుచున్నదని గాని దీనికి కారణము అతి తృప్త్యయ, లంచ గొండి జిశాచమును అని గాని గ్రహించియుండుట శాస్త్రా పాత్రముగ నుండియుండు. బరువులను ఘాటీలద్వారా తూపించ వలెనను శాసన మిదివరకే కల దనినట్లు నూచింపబడినది. కల దనుడు. బరువులను భరించలేరని యెట్లత్రేమమునకై యుండునుగాని రోడ్లు క్రుంగకుండుటకై యుద్దేశింప బడియుం డదు. రెండుమూడువందలు ఖరీదు చేసెడి ఎడ్లజతలకు, రోడ్ల ను పాడుచేయ వలయునను దురుద్దేశ్యముతో చంపుకొని నష్ట పోవునంతటి క్రూరులుగ నెంతటి మూర్ఖులు నుండబోరు. రెండెట్లు మోయగలిగిన బరువునే రోడ్లపై మోయకుండు నట్లు జాగ్రత్తపడు వీరు మోటారుబండ్లను, ఏనుగులను నడువని త్రురా? తుదకు అయిదారు వందలనుండి సదా నడుచుటచేత రోడ్లు క్రుంగునని మనుష్యులను సహితము సహననియ్యకపోవ చ్చును. ఈ రోడ్లు సరియైన స్థితిలో లేకపోవుటకు కారణము లనేకములుండవచ్చును. ఆకారణముల నరయజాలక, అందరి కిని నేను లోకున నాకు సంబంధింఁగాయిలోకువయిననట్లు బండ్లవాండ్ర కిట్టి నిర్బంధములు కల్పించుట మిక్కిలి అక్రమమని విద్యార్థులు గ్రహించి ఈ యుద్ధద్రవము దేశము నావేంప కుండునట్లు చేయుదురుగాక. ఈ నిర్బంధము బండ్లరాకపోక లను మాత్రమే వాధించదు. వ్యాపారములను బ్యాపారస్థులను సహితము వాధించును.

గోదావరిజిల్లా రయితు.

TELEGRAMS.

FOREIGN TELEGRAMS.

(Reuter's Agency.)

The Austro-Servian War.

Russian Mobilization.

The Tsar's Speech.

LONDON, July 28.—According to a telegram to the "Times" from St. Petersburg, the Tsar has gone to Finish Gkerries. On authorising a partial mobilisation, the Tsar is quoted as saying:—"We have stood this sort of thing for seven and a half years. This is enough."

Notification to Germany.

Simultaneously Germany was informed that the remainder of the army would be mobilised in the event of German mobilisation.

Austria's Commentary on Servia's Reply.

Alleged Servian Plotting.

LONDON, July 28.—VIENNA.—Government has published the Servian reply to the Austro-Hungarian demands with commentary explaining why it considers the reply unsatisfactory. Government emphasises that Servia should have made spontaneous enquiries with regard to Sarajevo assassinations. It accuses Belgrade Government also of altering the text of the Austro-Hungarian Note besides the reply a series of alleged proofs of Servian plotting has been published.

Situation Uncertain.

The situation is one of patient waiting, the pendulum swinging backwards and forwards. The news of one moment is superseded in the next. It is useless even to attempt to indicate the chances of war or peace. All that can be said is that every moment of delay is a moment gained.

Austria's Determination.

The Probabilities.

LONDON, July 28.—Austria-Hungary appears to be determined to attack Servia and if Russians once cross the frontier then Germany will instantaneously intervene and the catastrophe mentioned by Sir Edward Grey will become imminent.

Germany and the Conference.

Reuter's Agency has been informed that Germany has intimated that while sincerely sympathising with Sir Edward Grey's object she considers that the Conference has no prospect of success as Austria-Hungary will not consent to submit her policy to such a tribunal. Germany thinks that conversations between Powers is a better course than the Conference.

Concentration of the German Fleet.

BERLIN.—The fleet is gathering at Kiel and Wilhelmshaven.

Runs on Savings Banks.

Runs on Savings Banks are continuing.

Declaration of War.

LONDON, July 28.—Austria has declared war.

Opinion in Diplomatic Quarters.

LONDON, July 28.—Detente in diplomatic quarters in London to-day suggests that Austria-Hungary and Russia have arrived at some sort of understanding based on the former's positive disavowal of intentions of conquest or permanent occupation. It is thought possible that Austria-Hungary may occupy Belgrade and other important points and then pause permitting opportunity for some re-consideration.

Stock Exchange Closed.

LONDON, July 28.—Declaration of War was received in London after the Stock Exchange had closed.

Yankees' the only Market.

The Yankees' were the only market remaining and they slumped two or three points.

Sir Edward Grey's Proposal.

Russia's Acceptance of the Principle.

LONDON, July 28.—Russia has accepted the principle of Sir Edward Grey's proposal.

Her Desire for Direct Exchange of Views.

At the same time she desires to continue direct exchange of views with Vienna.

Comparative Steadiness of Consols.

Purchase by Government and Big Banks.

LONDON, July 28.—The comparative steadiness of Consols in to-day's slump is attributed to Government's buying for Sinking Fund and to purchases by big banking houses.

Frontier Railway Stations.

German and Russian Military Control.

LONDON, July 28.—The German and the Russian military have assumed the control of Railway Stations along the frontier.

Austro-Russian Conversations.

A Faint Hope of Peace.

LONDON, July 29.—There is a faint hope that direct Austro-Russian conversations will avert the European conflagration.

TELEGRAMS.

German Military Precautions.

French Preparations for War.

LONDON, July 29.—In the meanwhile Germany is taking military and naval precautions and people in Paris are calmly preparing for war.

British Dockyards Active.

British dockyards are very active.

Russia Cheers the War.

Demonstrations Prevented.

LONDON, July 29.—Declaration of war was cheered by crowds in St. Petersburg and demonstrations were attempted in front of the British and the French Embassies, but they were prevented by Police.

No Disorder.

There was no disorder.

Dissensions Among Italian Authorities.

ROME.—It is stated that dissensions have arisen between Marquis Di San Giuliano, Minister for Foreign Affairs, and Signor Salandra, Premier.

Premier Insists on Neutrality.

It is said that the latter insists on Italy's absolute neutrality.

Austria-Hungary a Nation.

Not a Political Entity.

LONDON, July 29.—VIENNA.—Official "Fremdenblatt" says that Europe will now see that Austria-Hungary is a nation and not merely a political entity.

Determined Attitude of Austria.

The idea of a Greater Servia will be shattered by Austria's united strength.

Rise in Price of Provisions.

Stall-keepers Mobbed

LONDON, July 29.—Prices of provisions in Vienna have risen fifty per cent. and stall-keepers in the market have been mobbed.

Anti-War Meetings of Socialists

Speeches Drowned by Singing.

LONDON, July 28.—Twenty-eight Socialist Anti-War Meetings have been held in Berlin. Speeches were drowned by singing.

A Patriotic Demonstration.

There was a huge patriotic demonstration in Unter Den Linden.

A Panic in the Stock Market.

Unprecedented Scenes.

LONDON, July 29.—NEW YORK.—The declaration of war caused a panic on the Stock Market. Scenes occurred in Wheat Pit which have been unprecedented since Leiter Corner in 1898.

Enormous Transactions.

Rise in Prices.

LONDON, July 29.—Transactions were made in over twelve million bushels and prices rose ten cents.

A Slump.

Coffee and cotton slumped.

The Time's Wise Suggestion.

LONDON, July 29.—The "Times" says it is imperative to patch up domestic differences without delay in order that the whole nation may present a united front to the threatening international crisis. The paper says there cannot be any question of a change of Government at present.

Blockade of Antivari.

A message to "Times" from Durazzo says that the Austrians have blockaded Antivari.

Austrian Emperor's Resolve.

VIENNA.—Emperor Francis Joseph in a manifesto reviews the "Servian Intrigues". His Majesty says he is fully conscious of the consequences of his decision and his responsibility to the Almighty. He says he grasps the sword to secure honour, dignity and territorial integrity of Austro-Hungary.

Trial of Madame Caillaux.

The Accused Acquitted.

LONDON, July 28.—Madame Caillaux has been acquitted.

Mr. Harcourt's Statements.

Burao in Somaliland.

Probable Re-occupation in September.

LONDON, July 28.—In the House of Commons to-day Mr. Harcourt, replying to a question during the debate on the colonial vote, said that Burao, Somaliland, would probably be re-occupied in September.

Malay States Loan.

Postponed for a Time.

Malay States loan, he further stated, was not likely to be raised for some time.

Opium Consumption in Ceylon.

Disappearance with the Last Registered Consumer.

LONDON, July 28.—Regarding the consumption of opium in Ceylon, Mr. Harcourt said that it was bound to disappear with the death of the last registered consumer.

TELEGRAMS.

Erection of Excise Distilleries.

PRIVATE ENTERPRISE WELCOMED.

But not Likely to Get.

LONDON, July 28.—In connection with erection of Excise Distilleries in Ceylon, Mr. Harcourt said the Governor would welcome private enterprise, but he was not likely to get it unless security of tenure and other advantages were granted which might be difficult to recover and which might impair the control of Excise system.

Erection by Governor Preferred.

Mr. Harcourt said he would much prefer to see the erection of distilleries by the Governor, but they should proceed slowly before the erection of a second distillery was decided on.

Time for Discussion.

There would be time for discussion and consideration.

Anglo-Persian Oil Company.

Lord Inchcape on the Direction.

LONDON, July 28.—Lord Inchcape has been appointed second Government Ex-officio Director of the Anglo-Persian Oil Company.

East India Association.

A Lecture.

By Sir Thomas Summers.

LONDON, July 28.—Lecturing before East India Association Mr. Thomas Summers, late of Bombay Public Works Department, described Sind as the greatest and best field in the world for the development of cotton. It was capable of producing a million bales.

Sind and Egypt: A Comparison.

Sind was composed of a belt like Egypt and could produce cotton of excellent quality. He urged that although there were million acres under rice there were six thousand square miles on the left Bank of the Indus, which were unsuitable for rice and the hundred thousand acres of this area at present under cotton could be doubled by suitable irrigation. This would give the Government a net annual profit of quarter of a million sterling.

The Albanian Situation.

DURAZZO.—Dutch Gendarme Officers have resigned.

The Diabetes Investigation.

Dr. Patterson.

LONDON, July 28.—Doctor Patterson, who is to conduct the investigation into diabetes on behalf of the Madras Government, will go to Germany to study the latest research into the disease. He will leave for Madras in September.

Master Builders of England.

In Favour of a Lock-out.

LONDON, July 29.—The master builders have ballotted in favour of a National Lock-out in Great Britain.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press.)

Effect of European War Tension.

General Stagnation of Business.

CALCUTTA, July 28.—The war tension in Europe has caused a general stagnation of business with the continent. Jute sellers refuse to operate until the position is defined.

Forward Business Declined.

In Exchange forward business is declined by Banks while in freights Shipping Companies show a tendency to restrict bookings in anticipation of a possible rise.

Local Share Market Improved.

The local share market shows a better tone.

War Risks Quoted.

In marine insurance war risks are quoted at three-eighths British Ports, one half German and one per cent. Austrian or Russian.

Government Paper Stagnant.

Government paper is stagnant with no marked change.

Marine Insurance Market.

Subsequent Changes.

CALCUTTA, July 28.—In the Marine Insurance Market yesterday's quotation of one per cent. for Austrian and Russian steamers has been cancelled. Rate is now much above that figure and is a matter of individual arrangement though some business is reported at two per cent. Homeward British war rate has fallen from three eighths to one quarter per cent. and for other steamers one and half per cent. is still quoted.

TELEGRAMS.

Extraordinary Magisterial Proceedings.

A Conviction Set Aside.

CALCUTTA July 28.—At the High Court this afternoon Justices Shattuddin and Teunon disposed of a rule issued on behalf of Mrs. G. Kinsman against her conviction and sentence. The petitioner is the widow of the late Mr. Frederick Kinsman, Officiating Director-General of Telegraphs. She was convicted by Mr. Keays, Second Presidency Magistrate, of being drunk and disorderly and fined thirty rupees. It was alleged that she was convicted without being brought to court, without explaining the charge and without taking evidence. The Chief Magistrate reported that he could not submit an explanation as the trying Magistrate had left India. Their Lordships observed that if refutation was possible it could have been obtained from any responsible Court officer. They accepted the appellant's allegations and observed that this method of disposing of cases was not creditable to the trying Magistrate. The conviction and sentence was set aside.

Calcutta High Court.

A Special Bench.

CALCUTTA, July 28.—In the Office of the High Court, Criminal Department, appeals were filed in the Raja Bazar bomb case and Baranagore Arms Act case on behalf of the accused. In the first case Amritlal Hazra and four others were convicted of conspiracy and under the Explosives Act, and in the second Khagendra Nath Chowdhury and another were convicted under the Arms Act.

In connection with the Raja Bazar bomb case the Bengal Government has filed two applications, one for enhancement of sentence and another against the order acquitting one of the accused. All these applications will be heard together by a Special Bench of the High Court.

The Hindu University.

Informal Meetings of the Promoters.

ALLAHABAD, July 28.—Two informal meetings of the promoters of the Hindu University movement have taken place at Allahabad. The Hon. Maharaja Bahadur of Darbhanga presided at one of them. At both the meetings gentlemen from other stations were also present. Preliminary to consideration of the letter of Sir Harcourt Butler at a formal meeting for which a month's notice is needed, they proceeded to discuss the matter informally. The said letter and draft of the Bill as submitted by the Committee to the Government on the 25th October, were carefully compared and considered. It was decided to record no informal resolution on the subject, but the general trend of opinion was that the provisions of the draft Bill submitted to the Government on the 25th October, 1912, by the Committee were adequate and that a representation should be submitted to the Government asking for reconsideration of the terms in the letter. It was decided that a formal meeting of the Society and its Committee of Management should be convened at an early date.

Cheating and False Personation.

Conviction of Two Europeans.

BOMBAY, July 28.—At the Criminal Sessions of the Bombay High Court, Justice Hayward presiding, the hearing concluded of a case in which a Parsi, Jamsedji Naserwanji Tabak, charged two Europeans, Albert Price, a soldier recently discharged, and William Donoghue, a canvasser, with extorting money under threat of an accusation and with personating Police Officers. A jury composed of seven Europeans and two East Indians returned a unanimous verdict of guilty of the charge of extortion against both the accused and of personation against the first accused. The Judge sentenced both accused on the first charge to three years' rigorous imprisonment and one hundred rupees fine each, or in default to further imprisonment for six months. Price was further sentenced to one year's rigorous imprisonment on the charge of false personation, the fine if recovered to be paid to the complainant Jamsedji.

Kolar Gold Fields.

Alleged Attempt at Bigamy.

The Accused Discharged.

July 28.—Mr. B. Ramaswamiya, Special Magistrate of the Kolar Gold Fields, has passed the following order in the case of P. A. D'Gama vs. J. A. Dixon, which was taken on the file by his predecessor, Mr. T. Chokanna:—I find that the facts alleged in the complainant's petition do not constitute the offence complained of. The farthest extent to which the action of the accused has led is the publication of the banns of marriage. It has been held beyond any doubt that the publication of banns is only an act done in the preparation to marry and does not amount to an attempt to marry. The provisions of section 511, 1. P. C., do not extend to make punishable attempts acts done in the mere stage of preparation. Attempt is explained to be the direct movement towards the commission after the preparations are made. Such being the law, the facts set forth in the complaint, even if proved in their entirety, do not constitute the offence complained of. Further there is another point of doubt which may not, however, be necessary to consider now, having regard to the above finding. That point is whether the complainant is the person aggrieved in the case, which person alone is competent to complain under section 198, Criminal Procedure Code. The complainant is the brother of the woman whom the accused, it is alleged, attempted to marry, and whether cognizance can be taken of his complaint is a matter for consideration. It is needless, however, to discuss the point in the present case, as

TELEGRAMS.

cognizance has been taken and the attendance of the accused has been secured. In view of the reasons set out in the previous paragraphs, I direct that the accused be discharged under section 209 of the Criminal Procedure Code.

The Late Lady Hardinge.

Meeting of Bombay Citizens.

BOMBAY, July 28.—There being a general desire that a public meeting of the citizens of Bombay should be convened to give expression to their feelings of sorrow at the lamented death of Lady Hardinge and, to associate the Bombay public with the proposal to raise a memorial or to take such other steps as may be considered desirable in that behalf, the Hon. Mr. Chinoy, the Sheriff, has convened a preliminary meeting of the leading citizens in the Municipal Corporation Hall on Monday, 3rd of August. It is understood that a requisition is to be made to the Sheriff to call a public meeting in Bombay Town Hall on the 13th August, H. E. the Governor having consented to preside.

A Zemindars' Association.

Lieutenant-Governor a Patron.

ALLAHABAD, July 28.—Sir James Meston received to day a deputation of Zemindars of the Agra Province in connection with an Association just formed by them and called "Agra Province Zamindars' Association." His Honour addressed the Zamindars at some length. In the afternoon His Honour presided at the inaugural session of the Association at Mayo Hall, at which there were present a fairly large number of Zamindars from various parts of the province. His Honour made a brief speech in the vernacular, pointing out the advantages of such association to Zamindars and their estates, and said that in addition such a body would be of help to the Government in various ways. Resolutions were then passed duly constituting the Association and adopting Draft Rules and electing Office-bearers and the Committee of Management. The Patron is Sir James Meston and the President the Raja of Mainpuri. There are several Vice-Presidents, among whom are Nawab Abdul Majid, the Raja of Salempur and Raja Khusalpal Singh of Kotla, and the General Secretary is Rai Sagho Prasad Narain Singh of Allahabad. The Chairman of the Committee of Management is Nawab Abdul Majid. After the meeting there was an evening party.

Durbar At Rangoon.

Presentations by Lieutenant Governor.

RANGOON, July 28.—The Lieutenant-Governor held a Durbar this evening at Government House, which was attended by a large and representative gathering of civil and military officials, Judges of the Chief Court and members of all professions. Some ladies also were present in the gallery of the Hall. There were no less than forty-five presentations, consisting of the King's Police Medals, Silver Swords, Swords of Honour and Indian Distinguished Service Medals. Mr. B. S. Carey, C.I.E., V. D. was presented with the Badge of the C. S. I. Order and Lieutenant-Colonel Bell with that of the Companion of the Indian Empire Order, Mr. J. G. Harris with the Badge of the Companion of Imperial Service Order and Mr. P. A. Churchward, Managing Director, Bank of Rangoon, with the Kaisar-i-Hind Medal. At the close of the Durbar Sir Harvey Adamson addressed the Durbar as follows:—"The most pleasant function that a Lieutenant-Governor has the privilege of performing is the distribution of rewards. Those who have been decorated to-day represent many races and many branches of the public services and of the non-official community. They are those who have been selected for honour at this particular period, but they represent thousands of others who have pursued the path of duty and deserve well of the State. I desire to take this opportunity of thanking the officers in Burma, one and all, for the devotion with which they have assisted me in the administration of the Province, and of thanking the various communities of the people for the co-operation which they have loyally given me, without which the task of governing would be a weary drudgery instead of, as it is to me, an inspiring pleasure."

Bombay Legislative Council.

Bills Passed

POONA, July 28.—To-day's session of the Council of His Excellency the Governor of Bombay had before it for consideration four Bills. The first three, being of a non-contentious character, were passed through all their stages, after only very brief discussion and an objection by one member (Hon. Mr. Setalvad) to the procedure of passing the Bills through all the three stages at one sitting. The following were the Bills dealt with and passed:—A Bill Further to Amend the Bombay Tramways Act, 1874 (2nd reading), Bill further to Amend the Aden Port Trust Act, 1888 (1st reading) and Bill Further to Amend the Bombay Civil Court Act, 1869.

A Contentious Measure.

The Council then proceeded to discuss the Bill Further to Amend the Bombay District Municipal Act, 1901 (2nd reading), which was a most contentious measure, notice of no less than 83 Amendments figuring on the Agenda. At the outset it was proposed by the Hon. Mr. Usani to adjourn further consideration of this Bill, but the motion being put to the vote was lost.

The debate of the Bill Further to Amend the Bombay District Municipal Act, 1901, which was taken up when the motion for its adjournment to the December session was lost, turned on two points, the taking away from the Municipalities concerned the privilege of executive

powers and therefore the curtailing of their rights, and secondly the additional burden of the cost of the appointment of the Municipal Commissioner. With three exceptions the Hon. Members were in agreement on the subject, especially on the second, which was the subject of lengthy speeches occupying the rest of the afternoon.

The Hon. Mr. Pattani, the Member in charge of the Bill, summed up the debate, dealing with most of the objections raised. He said he did not think the Bill was a retrograde step, as had been suggested. Several of the speakers in favour of the appointment of the Municipal Commissioner had said to the effect that the passing of the Bill would place local Self-Government on a sounder and better footing, and in addition they had the backing of the Hon. Sir Pheroshah Mehta, who had considerable experience in the Bombay Municipality.

The Council meets again to-morrow to consider the Amendments to the Bill.

Trade Routes in S. E. Persia.

Their Present State.

KARACHI, July 28.—The "Sind Gazette" says:—We have received from an authoritative source the following reliable information concerning the present state of the trade routes in South East Persia. The Doulatabad route is the most direct route from Bunder Abbas to Kerman, but it is frequently blocked with snow in winter and is at certain times of the year unsafe, chiefly during the spring and autumn migrations of the Afshare Baharloos and other Nomad tribes inhabiting south-eastern Persia. The condition of this route has admittedly not been satisfactory for some years. The main route to Kerman is what is known as the Jiruit route, which runs further to the east. It is somewhat longer than the Doulatabad route but has the advantage of easier gradients, better supplies and lower altitudes. It is consequently seldom, if ever, blocked by snow. For the last two years the state of this road has been very satisfactory. During the winter of 1912-13 a considerable amount of goods was sent up to Kerman from Bunder Abbas and hardly a single case of robbery of British owned goods was reported. During the winter of 1913-14 still larger quantities of goods have been sent up to the interior and have reached their destination without incident of any kind. During the past winter about 20 Europeans travelled up and down the Kerman road without being in any way molested. The British Consul at Bunder Abbas himself travelled nearly a hundred miles along the Jiruit Road and found the countryside peaceful. This was certainly not the case during the winter of 1911-12, and consequently we may confidently state that the Bunder Abbas-Kerman Road has become much more secure during the past two years and trade has considerably improved. Imports at Bunder Abbas are steadily increasing and the outlook on the whole is a hopeful one. Minor incidents will doubtless occur from time to time, but the risks of trade in South Eastern Persia can no longer be considered as abnormal.

Sovereign Sweating Case.

Accused Acquitted.

CALICUT, July 28.—Mr. A. Edgington, I. C. S., District and Sessions Judge, Calicut, pronounced judgment to-day in the Palghat sovereign sweating case, acquitting the accused Panchapakesa Iyer, who was charged with sweating sovereigns and circulating the same.

Professor G. Yazdani.

His New Appointment

Professor G. Yazdani of Bengal Educational service has been appointed Superintendent of the newly created Archeological Department of the Nizam's Government.

All-India Weather.

SIMLA, July 29.—Rainfall has increased along foot of eastern Himalayas and decreased in south Peninsula. Conditions are still slightly unsettled off south Orissa coast. Rainfall has been nearly general in Lower Burma, Assam, Orissa, west United Provinces, east and north Punjab, Gujarat, Central India, west Central Provinces, Hyderabad and Madras Deccan and local in Upper Burma, Bengal, Chota Nagpur, east United Provinces, North west Frontier province. A few falls have also occurred in Bihar, southwest Punjab, Kashmir, South Rajputana and west coast of the Peninsula. Principal amounts are:—Port Blair, Tavoy and Rangoon one inch; Moulemein two, Diamond Island and Toungoo one and half, Kyaukpau and Akyab three; Bhamo one and half; Myitkyina, Dibrugarh and Silehar one; Gauhati four; Jalpaiguri, Sambalpur three; Balasore one and half; Bareilly and Dehra Dun one; Mussooree four; Mukteswar two; Murree and Cherat one and half; Simla Peshawar and Fort Sandeman one; Mount Abu one and half; Khandwa and Raipur two; Parbhani three; Nizamabad one and half and Calicut one.

FORECAST.—Increase of rainfall in Central Provinces and Gujarat and decrease in the extreme north.

Short Telegraphic News.

BOMBAY BILL, DISTRICT MUNICIPAL. The Karachi Chamber of Commerce have passed a Resolution approving the Municipal Bill now before the Legislative Council.

DESERTING THE ARMY.—A Bombay telegram dated the 28 July reports:—Lance Corporal W. T. Bascombe, of the 2nd Hampshire Regiment, Mhow, was placed before the Chief Presidency Magistrate to-day on a charge of deserting the Army. The accused had booked his passage and was to have sailed for Australia this morning. His Worship ordered the accused to be handed over to the Military authorities.

RAILWAY BREACH.—A Secunderabad telegram dated 28th July, says:—Through booking on the metre gauge is cancelled owing to flood in the Purna river.

H. E. THE VICEROY. Will attend Divine Service at St. Thomas Church, Simla, on the 9th August on the occasion of the dedication of a communion table.

మౌలికము. — పరిష్కృతేవమతం సిద్ధాంతము,
హరపహలి. (బహుభాషా)

G. R. Dass & Co., Tanuku, (H. Stra District.)

